

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, O.P.S.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R087 Podniková ekonomika a management obchodu

PROBLEMATIKA ELEKTRONICKÉ FAKTURACE – VÝHODY, NEVÝHODY, ŠANCE A RIZIKA

Pavel PECH

Vedoucí práce: doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.

Tento list vyjměte a nahradte zadáním bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury pod odborným vedením vedoucího práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci jsem neporušil(a) autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Mladé Boleslavi dne 11.12.2017

Děkuji doc. Ing. Jiřině Bokšové, Ph.D za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a informačních podkladů.

Děkuji kolegyním a kolegům z útvaru FR Účetnictví za podporu a poskytnutí informací potřebných ke zpracování této bakalářské práce a dále své rodině za trpělivost a podporu během celého mého studia.

Obsah

Úvod	9
1 Úvod do problematiky elektronického obchodování	11
2 Elektronická fakturace jako součást elektronického obchodování	13
2.1 Elektronická fakturace ve velkých a středních firmách	13
2.2 Elektronická fakturace v menších firmách	14
3 Elektronická fakturace z pohledu platné legislativy ČR a EU	17
3.1 Legislativa ČR	17
3.2 Legislativa EU	20
4 Praktické zkušenosti v oblasti elektronické fakturace	21
4.1 Výhody a šance	30
4.2 Nevýhody a rizika	32
5 Budoucí výzvy v oblasti elektronické fakturace	36
Závěr	40
Seznam literatury	42
Seznam obrázků a tabulek	45
Seznam příloh	46

Seznam použitých zkratk a symbolů

AI	Artificial Intelligence (umělá inteligence)
ATLAS	Automobil Abwicklung Systém (systém na sledování stavu expedovaných vozů)
B2B	Business to Business (obchodní vztahy mezi obchodními společnostmi)
B2C	Business to Consumer (obchodní vztahy mezi obchodními společnostmi a koncovými zákazníky)
B2G	Business to Government (obchodní vztahy mezi obchodními společnostmi a státním sektorem)
B2x	Business to x (obchodní vztahy mezi obchodními společnostmi a B2B/B2C/B2G)
COM10	Datová struktura pro fakturaci nových vozů na importéry
CZK	Česká koruna
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EDI	Electronic Data Interchange (elektronická výměna dat)
eIDAS	Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES
ERP	Enterprise Resource Planning (plánování podnikových zdrojů)
ERS	Evaluated Receipt Settlement (automatické zúčtování příjmu materiálu)
EU	Evropská unie
FR	Účetnictví
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
GLI	Global Invoic (datová struktura na bázi UN/EDIFACT)

Gutschriftsverfahren Dobropisování (obdoba Selfbillingu používaná v rámci koncernu VW u zahraničních dodavatelů)

HaaS	Hardware as a Service (hardware jako služba)
HW	Hardware
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
ISDOC	Information System Document (dokument informačního systému, standardní datová struktura pro elektronickou fakturaci v rámci ČR)
ISDOCX	Information System Document (dokument informačního systému s přílohami, standardní datová struktura pro elektronickou fakturaci v rámci ČR)
IXOS	Archivní systém ŠA (Opentext Archive Server)
KDF	Kniha došlých faktur
MFČR	Ministerstvo financí ČR
OCR	Optical character recognition (optické rozpoznávání znaků)
OSN	Organizace spojených národů
PaaS	Platform as a Service (platforma jako služba)
PDF/A	Portable Document Format for Archiving (přenosný formát dokumentů pro archivaci)
PoC	Proof of Concept (testování konceptu)
RPA	Robotic Process Automation (robotická automatizace procesů)
RVS	Rechner-Verbund-System (produkt vyvinutý původně firmou GEDAS/T-Systems pro elektronickou výměnu dat v rámci koncernu VW)
SaaS	Software as a Service (software jako služba)
SAP	Systeme-Anwendungen-Produkte (systémy, aplikace a produkty)
Selfbilling	Vystavování daňových a účetních dokladů jménem dodavatele
SFÚ	Specializovaný finanční úřad

SRM/EBP	Supplier Relationship Management/Enterprise Buyer Professional (řízení vztahu s dodavateli)
SW	Software
ŠA	ŠKODA AUTO a.s.
Škofit	System pro přenos datových souborů mezi ŠA, importéry a dealery
TIFF	Tagged Image File Format (souborový formát pro ukládání rastrové počítačové grafiky)
UBL2.1	Universal Business Language Version 2.1 (univerzální obchodní jazyk verze 2.1)
UN/EDIFACT	United National/Electronic Data Interchange for Administration, Commerce and Transport (norma Organizace spojených národů pro elektronickou výměnu dat pro správu, obchod a dopravu)
VDA	Verband der Automobilindustrie (Sdružení automobilového průmyslu)
WEB EDI	Web based Electronic Data Interchange (webová verze elektronické výměny dat)
WF	Workflow (tok práce)
XML	Extensible Markup Language (rozšiřitelný značkovací jazyk)

Úvod

V dnešní globalizované době roste stále větší tlak na čas a jeho efektivní využití. Čas tak hraje významnou roli nejen v soukromém, ale i pracovním životě nás všech. Když v rámci finančního vypořádání obchodního vztahu přijde faktura poštou, je její přijetí a zpracování časově a finančně náročné. Jelikož se jedná o aktuální problematiku a téma není dostatečně zpracováno v odborné literatuře, je problematika elektronické fakturace vhodným tématem pro zpracování bakalářské práce.

Cílem této práce je popsat historický vývoj a praktické zkušenosti s elektronickou fakturací ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. (dále jen ŠA), její výhody, nevýhody, šance a rizika a to jak z pohledu neustále se vyvíjejících informačních technologií, tak i z pohledu vyvíjející se legislativy ČR potažmo EU.

Bakalářská práce je složena z pěti kapitol. Teoretická část práce je popsána ve třech kapitolách pomocí vědecké metody pozorování s řízeným kompilátem z legislativy vztahující se k problematice elektronické fakturace. První kapitola se zaměřuje na obecnou problematiku obchodních vztahů a elektronického obchodování s důrazem na odlišnosti mezi jednotlivými typy obchodních vztahů a jejich vývojem v čase. Druhá kapitola popisuje elektronickou fakturaci jako nedílnou součást elektronického obchodování, kde velké a střední firmy využívají moderní a drahé technologie a menší firmy využívají zjednodušené formy elektronické fakturace nebo produkty třetích stran. V třetí kapitole je provedena analýza a rozbor platné legislativy z pohledu ČR a EU, přičemž je poukázáno na její vágnost, nejednoznačnost a potřebu větší harmonizace. Práce vychází z legislativy platné ke dni 31.12.2017, pokud není uvedeno jinak.

Praktická část práce je provedena vědeckou formou pozorování a popsána ve zbývajících dvou kapitolách. Čtvrtá kapitola popisuje praktické zkušenosti s různými metodami elektronické fakturace v prostředí společnosti ŠA zejména s ohledem na výhody, nevýhody, šance a rizika a dále pak na současné a budoucí trendy v oblasti informačních technologií a legislativy. V páté kapitole se práce zabývá aktuálními i budoucími výzvami a riziky a navrhuje jejich částečnou eliminaci a nastiňuje budoucí směr a cíle účetnictví ŠA v oblasti elektronické fakturace.

Do problematiky elektronické fakturace patří mimo jiné také uchovávání a dlouhodobá archivace elektronických daňových dokladů včetně vybudování a správy důvěryhodného elektronického archivu, ale tím se tato práce nezabývá.

Podmínky pro vystavování, uchovávání a nakládání s daňovými a účetními doklady upravuje zejména zákon číslo 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, zákon číslo 563/1991 Sb., o účetnictví, zákon číslo 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, skartačním řízení a zákon číslo 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi. Bakalářská práce se detailněji zaměří primárně na první dva jmenované zákony, tedy zákon o DPH a zákon o účetnictví.

1 Úvod do problematiky elektronického obchodování

Pro většinu lidí je elektronické obchodování spojené s obchodováním na internetu a prostřednictvím různých e-shopů. Do jisté míry je to sice pravda, ale pro účely této práce bude pojem elektronického obchodování vnímán v širším pojetí z pohledu B2C, B2G a zejména pak B2B obchodu. Plně elektronická a **bezpapírová kancelář** patří k moderním trendům dnešní doby a zejména pak v oblasti B2B se za posledních 20 let odehrálo velké množství změn za účelem naplnění těchto vizí.

Elektronické obchodování v oblasti B2B

V oblasti B2B je tlak na elektronické obchodování v posledních letech čím dál větší, protože se firmy snaží zavádět informační systémy a technologie, které obchodním partnerům umožňují větší integraci a automatizaci procesů. Cílem je eliminovat lidský faktor, jakožto zdroj možných chyb a v maximální míře optimalizovat a automatizovat procesy spojené s vypořádáním obchodních transakcí. Větší společnosti využívají již delší dobu moderní informační a komunikační technologie a velmi často mají své vlastní IT útvary, které jim vybrané technologie pomáhají do firmy zavádět a udržovat. Ty pokročilejší mají snahu utvářet a definovat standardy a svým způsobem tak ostatním prošlapávají cestu. Nedílnou součástí takového počínání je propracovaný interní rizikomanagement, který by neměl u vyspělých společností chybět a jehož cílem je soupis všech potenciálních rizik a případných opatření ve formě kontrolních mechanismů.

Elektronické obchodování v oblasti B2C

V oblasti B2C je elektronické obchodování praktikováno již delší dobu včetně elektronické fakturace na koncové zákazníky. Příkladem jsou internetové obchody neboli e-shopy, které dnes ani jinak prakticky fungovat nemohou. Z pohledu koncového zákazníka se většina úkonů odehrává v prostředí internetového obchodu, kde je možné buď provést nákup jako registrovaný uživatel, což má své výhody zejména v tom, že uživatel jednorázově vyplní své osobní údaje do registračního formuláře, na základě kterého poté obdrží přihlašovací údaje do daného internetového obchodu a při uzavírání obchodní transakce své osobní údaje již nevyplňuje, pouze je potvrdí. Samozřejmě je zde i možnost provést výběr a nákup zboží bez registrace, ale při dokončení nákupu je uživatel vyzván k tomu, aby tyto

osobní údaje alespoň v nějakém omezeném rozsahu vyplnil. V případě dalšího nákupu je zadání těchto osobních údajů opětovně systémem vynuceno. Po výběru zboží či služby a vložení do nákupního koše je uživatel povinen vybrat místo a způsob doručení a dále také způsob úhrady. Samotnou úhradu lze pak provést buď pomocí integrované platební brány, bankovním převodem nebo v hotovosti při převzetí zboží, takzvaně na dobírku. Většina uvedených operací se pak odehrává v elektronické podobě, včetně faktury, která je buď zobrazena v rámci e-shopu danému uživateli v jeho inboxu nebo zaslána e-mailem ve formátu PDF/A na zadanou e-mailovou adresu. Velké množství firem v oblasti B2C zasílalo ještě před úpravou platné legislativy v roce 2013 své elektronické daňové doklady koncovým zákazníkům e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu či zaručené elektronické značky, což nebylo v té době plně v souladu s platným zákonem o DPH.

Elektronické obchodování v oblasti B2G

V oblasti B2G je elektronické obchodování ve svých počátcích a s větším využíváním se počítá až od roku 2019 v návaznosti na nařízení **eIDAS**. Právě nepřipravenost státních složek a orgánů na elektronickou komunikaci a zejména na elektronickou fakturaci je největším problémem pro ostatní B2x obchodování. Místo toho, aby šly státní instituce příkladem a ukazovaly dalším právnickým a fyzickým subjektům, jak elektronicky obchodovat a fakturovat, tak je stát ten poslední, který něco takového zavádí a s nařízením eIDAS přichází až po 6 letech od poslední větší novely zákona o DPH.

Snahou státu o podporu elektronické komunikace a fakturace bylo zavedení datových schránek v roce 2009, které bylo primárně určeno pro komunikaci mezi státními orgány a právníky a fyzickými osobami. Zřízení datové schránky je v dnešní době povinné pro veškeré státní orgány a právníky osoby zapsané v obchodním rejstříku. Další snahou ze strany státu na podporu elektronické fakturace bylo zavedení standardu ISDOC pro elektronickou fakturaci v datové podobě. Jedná se o datovou strukturu XML založenou na standardu UBL s vloženým elektronickým podpisem. Variací datové struktury ISDOC je poté ISDOCX, ve které lze kromě samotné datové struktury připojit také relevantní přílohy.

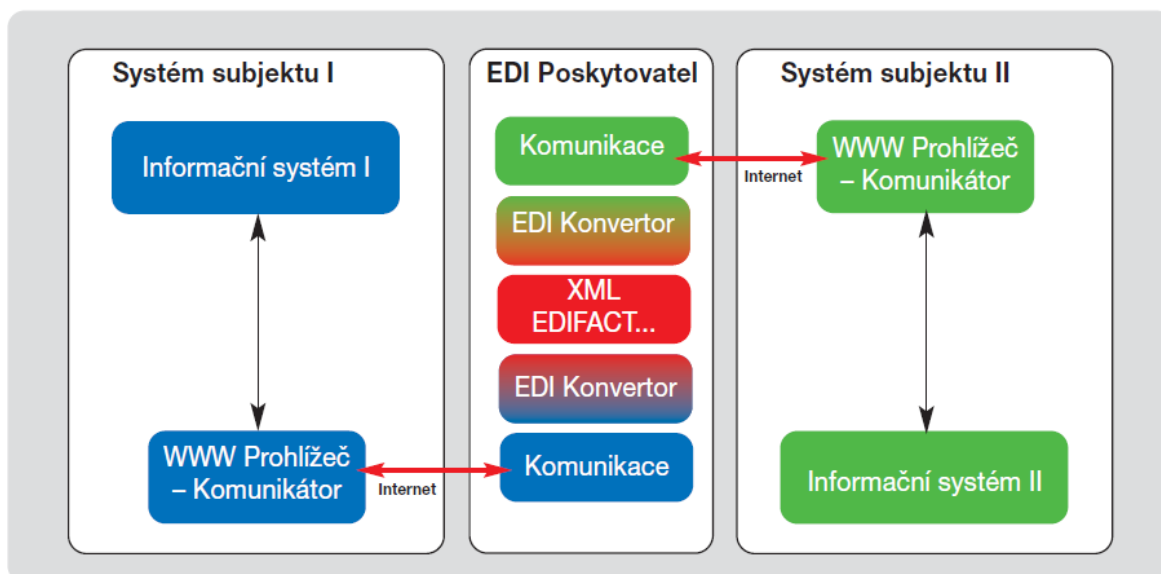
2 Elektronická fakturace jako součást elektronického obchodování

Nedílnou součástí elektronického obchodování je elektronická fakturace, jejíž typy a metody se liší zejména s ohledem na velikost a technologické zázemí dané společnosti. Většina velkých společností disponuje dostatečnými finančními zdroji na provoz vlastní **EDI komunikace** a s tím spojené elektronické fakturace. Firma ŠA zaměstnává cca 500 pracovníků v oblasti IT. Na opačné straně je většina těch menších společností, která velmi často nedisponuje vlastním IT oddělením a využívá tak služeb třetích stran.

Vyspělé podniky v oblasti B2B mají v dnešní době natolik vyspělé a automatizované procesy, že lze s trochou nadsázky říci, že si stroje samy mezi sebou automaticky vyměňují informace jako například objednávky, odvolávky, dodací listy, faktury, platební příkazy, bankovní výpisy a to všechno s cílem optimalizovat, zefektivnit a zrychlit celý proces tak, aby do něj bylo co nejméně nutné zasahovat a eliminovat tak případné chyby lidského faktoru. Velkou motivací a hnacím motorem těchto firem je celkové snížení nákladů na provoz a realizaci uvedených transakcí s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost.

2.1 Elektronická fakturace ve velkých a středních firmách

Ve větších a technicky vyspělých firmách se využívá primárně technologie EDI pro elektronickou výměnu strukturovaných dat s možností automatického zpracování, která má za cíl eliminovat lidský faktor, ať již z pohledu možné chybovosti, ale také z důvodu optimálního a rychlejšího zpracování jak na straně odesílatele, tak na straně příjemce. Velká společnost má většinou své vlastní technologické zázemí včetně IT podpory a vývoje a investuje do rozvoje informačních a komunikačních technologií nemalé finanční prostředky za účelem vyšší automatizace procesů a z toho plynoucí úspory neustále rostoucích personálních nákladů. Větší společnosti jsou často velmi úzce systémově integrované za účelem plně automatizovaného přenosu standardizovaných datových zpráv s cílem automatizovaného zpracování jak na straně odesílatele, tak na straně příjemce a to nejen v oblasti fakturace, ale v rámci všech kroků obchodního procesu. Základní schéma EDI komunikace je znázorněno na obr. 1.

Zdroj: CCV Informační systémy [online], 2009, staženo 10.11.2017. Dostupné z URL <<https://data.businessworld.cz/file/elektronicka-vymena-dat.pdf>>, str. 10.

Obr. 1 Základní schéma a princip EDI komunikace

Středně velká společnost využívá buď standardní plnohodnotnou EDI komunikaci, nebo WEB EDI, které je založeno na bázi EDI komunikace, ale s tím rozdílem, že obchodní partner přistupuje do EDI prostřednictvím webové aplikace, kde se autorizuje pomocí uživatelského jména a vstupního hesla. V rámci dané aplikace poté nahraje elektronická fakturační data v požadované a odsouhlasené struktuře nebo ve formátu PDF/A s datovou vrstvou nebo bez ní. Data jsou poté předána, případně zkonvertována a verifikována v rámci EDI konvertoru a poté již plnohodnotným EDI providera předána na EDI server příjemce. Jinak řečeno, mezi dodavatelem a WEB EDI providerem se nejedná o plnohodnotnou EDI komunikaci, ale mezi EDI/WEB EDI providerem a příjemcem strukturované datové zprávy disponujícím EDI serverem se již o plnohodnotnou komunikaci jedná.

2.2 Elektronická fakturace v menších firmách

Řada menších společností nechce či nemůže investovat takové finanční prostředky do sofistikovaných technologií pro elektronickou fakturaci a komunikaci a tak často vystačí s nejjednodušší formou elektronické fakturace, kterou představuje například zasílání daňového dokladu ve formátu PDF/A prostřednictvím e-mailu. Tato varianta elektronické fakturace byla ještě před novelou zákona o DPH v roce 2013 velmi často diskutována a zpochybňována řadou poradenských a auditorských firem,

jejichž tvrzení vycházelo z tehdejšího znění § 26 odstavce 4 zákona o DPH, kde bylo uvedeno, že elektronický daňový doklad musí být opatřen zaručeným elektronickým podpisem, zaručenou elektronickou značkou nebo komunikován prostřednictvím elektronické výměny dat neboli EDI (Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty).

Některé menší společnosti neřešily vůbec problematiku elektronických podpisů a značek, ale tehdy to ještě zcela v souladu s platnou legislativou nebylo a tak se výše uvedené nepovažovalo za elektronickou fakturaci, ale za elektronicky zasláný běžný daňový doklad, který si poté příjemce vytiskl a archivoval fyzicky (Hospodářské noviny [online], 2012). Když následně přišla finanční nebo daňová kontrola a vyžádala si od obou subjektů doklady, tak měla k dispozici dva obsahově totožné doklady s jiným odstínem nebo kvalitou papíru, ale to nikdy žádná kontrola nerozporovala. Společnost tyto doklady mohla uložit z e-mailu do optického archivu nebo vytištěné doklady znovu pomocí skenování převést do elektronické podoby a následně pomocí systému OCR z dokladů vytěžit potřebná data pro automatické zpracování a zaúčtování, což bylo velmi neefektivní, časově a finančně nákladné. Jinými slovy, doklad, který byl na začátku plně elektronický se všemi relevantními daty, se vytiskl, aby se poté znovu převedl do elektronické podoby a pomocí speciálního SW se opět následně pokoušel rozpoznat všechny relevantní znaky a informace z dokladu. Po již zmiňované novele zákona o DPH z roku 2013 se tento typ fakturace považuje za plně v souladu se zákonem a v případě nutnosti lze využít k prokázání dokladu takzvanou auditní stopu, jejíž problematikou se bude detailněji zabývat kapitola 3.1.

V poslední době se začíná využívat stále více zasílání dokladů ve formátu PDF/A s datovou vrstvou a to buď prostřednictvím e-mailu, nebo pomocí webových aplikací a portálů. Datová vrstva obsahuje všechna relevantní data z dokladu a eliminuje tak nutnost vytěžování dat pomocí OCR a jejich následnou verifikaci. Správnost dat je tak stoprocentně zajištěna bez dalších zásahů a kontrol může dojít k jejich automatickému předání k dalšímu zpracování a zaúčtování do účetního systému včetně optické archivace. Další možností je pronájem dané technologie pro elektronickou fakturaci a důvěryhodný elektronický archiv formou **SaaS**¹, **HaaS**² či

¹ SW as a Service – společnost SW nevlastní, ale pronajímá si ho formou služby

² HW as a Service – společnost HW nevlastní, ale pronajímá si ho formou služby

PaaS³ od ICT poskytovatelů, kteří nabízejí své technologie a prostředky pro elektronickou fakturaci a archivaci jako službu. To je šance i pro malé subjekty, které tak mohou využívat moderní a robustní technologie pro elektronické výměny dat formou EDI.

³ Platform as a Service – společnost platformu nevlastní, ale pronajímá si ji formou služby

3 Elektronická fakturace z pohledu platné legislativy ČR a EU

Hlavní rozdíl mezi legislativou ČR a EU je to, že legislativa EU je často psaná velmi obecně a definuje jen jakýsi rámec, naproti tomu legislativa ČR je velmi často psaná velmi konkrétně a striktně a neumožňuje tolik výkladové volnosti. To na jednu stranu znamená jasnější vymezení pojmů a definic, ale na druhou stranu značně omezuje subjekty v možné interpretaci. Volnější vymezení v zákonech EU dává větší prostor kreativnějším podnikům a to jak v dobrém, tak i špatném slova smyslu.

3.1 Legislativa ČR

V oblasti platné legislativy ČR je několik zákonů, které stanovují nebo upravují podmínky pro vystavování, uchovávání a nakládání s daňovými a účetními doklady. Jedná se zejména o:

- zákon číslo 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- zákon číslo 563/1991 Sb., o účetnictví,
- zákon číslo 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, skartačním řízení (platný do 31.07.2017),
- zákon číslo 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi.

Zákon číslo 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty prošel za posledních více než deset let několika novelizacemi s tím, že poslední a zatím největší s ohledem na elektronickou fakturaci byla vyvolaná nutností implementovat směrnici 2010/45/EU, která měla mimo jiné za cíl i zrovnoprávnit listinný a elektronický daňový doklad. V rámci implementace uvedené směrnice vydala Sekce metodiky a výkonu daní GFŘ dne 27.03.2013 materiál s názvem **Informace GFŘ k pravidlům fakturace ve vztahu k implementaci Směrnice EU/45/2010 do zákona o DPH**, který měl být dlouho očekávanou a chybějící metodikou, tedy průvodcem a výkladem nově implementované směrnice do zákona o DPH a měl se skládat ze dvou částí, pozitivní a negativní metodiky. Pozitivní část měla za úkol definovat jasné mantinely a uvést je na praktických příkladech ve snaze vymezit prostor, ve kterém, když se firma bude pohybovat, tak si bude moci být jistá, že je to v souladu s platnou legislativou. Jinými slovy, když firma bude postupovat tak, jak je to v pozitivní metodice popsáno, tak je to správně a nikdo to nemůže zpochybnit. Naopak negativní metodika měla jasně pojmenovat chyby a ukázat je na praktických

příkladech, kde by mělo být opět bez pochyb, že pokud to firma dělá takto, tak to v pořádku zcela jistě není. V roce 2013 prohlásilo MFČR, že pozitivní metodika bude živý dokument, který se bude v průběhu času upravovat a reagovat tak na další vývoj technologií a legislativy, ale bohužel se tak nestalo a dokument nebyl od roku 2013 aktualizován. Zde je ale nutné říci, že spolu s výše uvedenou metodikou byl v roce 2013 publikován ještě jeden dokument s názvem **Nejčastější dotazy k pravidlům fakturace**, jehož tvůrcem je Sekce metodiky a výkonu daní GFŘ a Odbor nepřímých daní GFŘ a tento dokument obsahuje sadu dotazů s příklady, na nichž se GFŘ snaží popsat, zdali je uvedený postup správný a za jakých podmínek, či zdali je na daném procesu něco špatně a případně z jakého důvodu.

Z výše uvedené metodiky GFŘ je nutné zmínit několik důležitých informací, které implementace směrnice Rady 2010/45/EU přinesla. Za prvé se má na doklady v listinné a elektronické podobě nahlížet stejně a má se s nimi i stejně zacházet. U obou typů dokladů, listinných i elektronických, od okamžiku jeho vystavení do konce lhůty stanovené pro jeho uchovávání musí být u dokladu zajištěna věrohodnost původu, neporušenost obsahu a jeho čitelnost. Dále se zavádí pojem **auditní stopa**, která je popsána jako soubor kontrolních mechanismů podnikových procesů spojující daňové doklady s dodáním zboží či poskytnutím služby, které lze využít k prokázání věrohodnosti původu a neporušenosti dokladů (GFŘ, 2013a).

Metodika připouští dvě varianty auditních stop. První z nich je technická auditní stopa, kterou představuje elektronická výměna informací (EDI), využití uznávaného elektronického podpisu⁴ či uznávané elektronické značky/pečeti⁵. To je dále možné podpořit využitím uznávaných časových razítek⁶, což má také svá určitá úskalí, omezení a nevýhody. Ať již jde o omezenou platnost a nutnost přepodepisovat či přerazítkovávat dané dokumenty v čase nebo o to, že je využití časových razítek zpoplatněno a implementace systému na včasné přerazítkování a přepodepisování opět něco stojí. To všechno jsou důvody, proč se ŠA rozhodla využít možnost prokazování daňových dokladů pomocí spolehlivé (procesní) auditní stopy, která je založena na existenci předchozích a návazných účetních záznamů, dokladů a

⁴ Uznávaný elektronický podpis – zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis

⁵ Uznávaná elektronická pečeť – zaručená elektronická pečeť založená na kvalifikovaném certifikátu pro elektronickou pečeť nebo kvalifikovanou elektronickou pečeť

⁶ Uznávané časové razítko – zaručené časové razítko založené na kvalifikovaném certifikátu zaručující, že uvedená data existovala před daným časovým okamžikem

dokumentů, jako jsou smlouvy, objednávky, příjemky a výdejky materiálu, platební příkazy a výpisy z bankovních účtů. Grafické znázornění procesní auditní stopy je uvedeno na obr. 2.

i – interní, *e* - externí

Zdroj: Interní materiály a dokumentace ŠKODA AUTO a.s.

Obr. 2 Grafické znázornění procesní auditní stopy

V praxi to tedy může zafungovat tak, že v ERP systému je založen kmenový záznam dodavatele, na daného dodavatele je v ERP systému vystavena objednávka například na 10 ks materiálu ABC za cenu X, poté dodavatel pošle fyzicky materiál a s ním dodací list, na kterém je uvedeno 10 ks materiálu ABC, skladník tento materiál fyzicky převezme a provede příjem materiálu do skladového systému v ERP, poté přijde daňový doklad (faktura) od daného dodavatele na 10 ks materiálu ABC za cenu X, kterou účetní zaúčtuje do systému ERP, mezitím se ještě materiál vyskladní do výroby, vystaví se výdejka materiálu v systému ERP, následně se vystaví a odešle platební příkaz ze systému ERP do banky a na závěr přijde výpis z banky, jakožto potvrzení o zaplacení dané faktury, který je také zpracován a zaúčtován v systému ERP. Uvedené procesně technické provázanosti se říká auditní stopa. Když se tedy vezme onen daňový doklad a zapadá do existujících procesně systémových kroků, tak lze hovořit o spolehlivé auditní stopě, kterou je nutné uchovat po celou dobu životnosti daňového dokladu. Samozřejmě je pak otázkou, jak spolehlivá je daná procesní auditní stopa s ohledem na její

úplnost a sledovatelnost. Jinými slovy tedy to, zdali je možné tři nebo čtyři z pěti kroků či dokumentů ještě považovat za dostatečně spolehlivou auditní stopu ve vztahu ke kontrolním orgánům a autoritám či nikoliv. Ve vztahu k elektronické fakturaci patří k nejdůležitějším níže uvedené paragrafy Zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty:

- § 26 odstavec 1-4 Daňový doklad,
- § 29 odstavec 1-4 Náležitosti daňového dokladu,
- § 34 odstavec 1-4 Zajištění věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti daňových dokladů,
- § 35a odstavec 1-4 Elektronické uchování daňových dokladů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v § 33 na rozdíl od zákona o DPH připouštěl již delší dobu listinný, technický a dokonce i smíšený účetní záznam. Ve vztahu k elektronické fakturaci patří u zákona o účetnictví k nejdůležitějším následující paragrafy:

- § 11 odstavec 1-2 Účetní doklady,
- § 12 odstavec 1-3 Účetní zápisy,
- § 33 odstavec 1-9 Účetní záznam,
- § 33a odstavec 1-10 Průkaznost účetního záznamu,
- § 34 odstavec 1-2 Přenos průkazného účetního záznamu.

3.2 Legislativa EU

Původní směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28.11.2006, o společném systému daně z přidané hodnoty definovala podmínky a pravidla týkající se daně z přidané hodnoty ve vztahu k fakturám, byla upravena směrnicí Rady 2010/45/EU ze dne 13.07.2010 a to tak, že má ještě více podpořit rozvoj a vyšší míru využití elektronické fakturace mezi firmami. Tato směrnice má za cíl zrevidovat a zjednodušit požadavky na elektronickou fakturaci v oblasti DPH a zdůrazňuje, že se má s listinnými (papírovými neboli fyzickými) a elektronickými daňovými doklady zacházet stejným a rovnocenným způsobem. Dalším cílem je trvalé snižování transakčních nákladů a zvyšování míry konkurenceschopnosti mezi podniky (GFŘ, 2013a). Legislativa EU je obecně relativně volná a dává v porovnání s českou legislativou subjektům větší volnost v rámci jejího výkladu.

4 Praktické zkušenosti v oblasti elektronické fakturace

Jak již bylo naznačeno ve výše uvedených kapitolách, tak problematiku elektronické fakturace lze rozdělit do dvou hlavních oblastí. První je oblast IT technologií a nových trendů v oblasti elektronické fakturace, ke kterým bezesporu patří komunikace typu **EDI**⁷, **WEB EDI**⁸, **RVS**⁹, **Škofit**¹⁰ a portálová řešení, jež se neustále mění a vyvíjí, poslední dobou stále více a častěji. Druhou oblastí je již zmiňovaná legislativa, přesněji řečeno její vágnost, nejednoznačnost a potřeba větší harmonizace nejen ze strany EU, ale zejména pak v rámci samotné ČR.

ŠA zpracovává denně cca 5000 faktur/daňových dokladů, přičemž přibližně polovina je nákupních a druhá polovina prodejních. K jejich zpracování ŠA využívá několik metod elektronické fakturace. Od té nejjednodušší, jakou je generování a publikování nebo odesílání daňových dokladů ve formátu PDF/A, přes příjem elektronických daňových dokladů v různých datových strukturách, až po **Selfbilling** a **Gutschriftsverfahren**, který je využíván ve velké míře u dodávek výrobního materiálu, kde procento elektronické fakturace dosahuje 95%. Elektronická fakturace se ve ŠA začala využívat v roce 2003, kdy ještě zdaleka nebyla v zákonech zakotvena a výslovně uvedena možnost vystavovat daňové doklady jménem dodavatele. Tato praxe je v dnešní době již relativně rozšířená a pojem Selfbilling má svou oporu i v zákoně o DPH, kde je v § 28 odstavci 6 uvedeno, že osoba povinná k dani může k vystavení daňového dokladu písemně zmocnit osobu, pro kterou se plnění uskutečňuje, nebo třetí osobu (Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty). Schéma elektronické fakturace v prostředí ŠA je uvedeno v kontextovém diagramu na obr. 3.

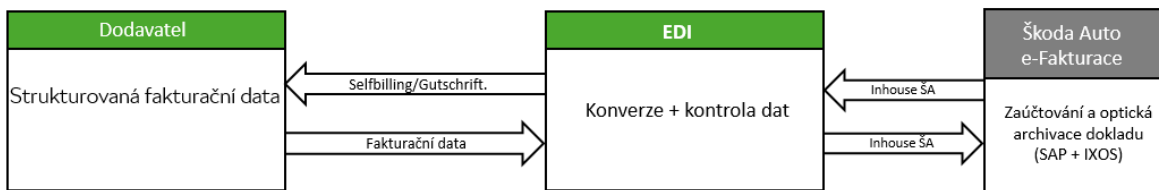
⁷ EDI – elektronická výměna strukturovaných a automaticky zpracovatelných dat

⁸ WEB EDI – webová verze elektronické výměny strukturovaných dat

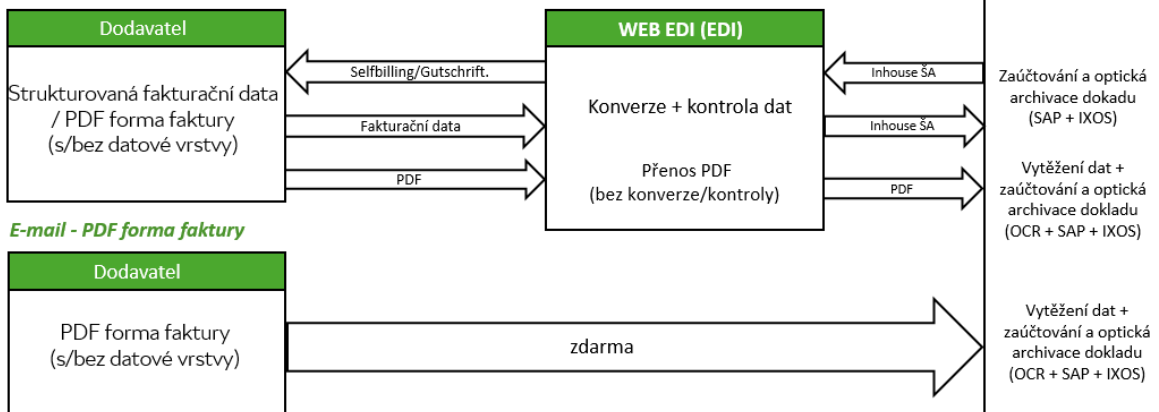
⁹ RVS – systém pro elektronickou výměnu dat v rámci intranetní koncernové sítě VW

¹⁰ Škofit – systém pro přenos datových souborů mezi ŠA, importéry a dealery (umožňuje přenášet nejen strukturovaná data)

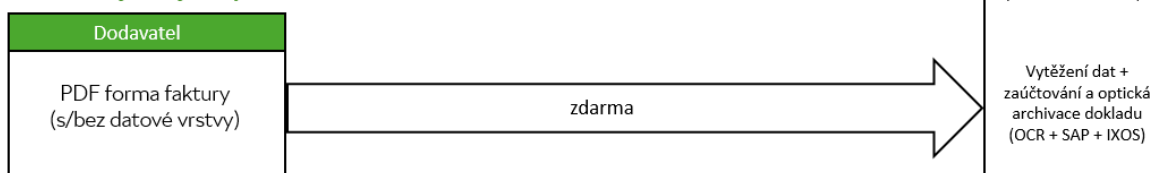
EDI – strukturovaná fakturační data

WEB EDI – strukturovaná fakturační data / PDF forma faktury

E-mail - PDF forma faktury

* Varianta PDF e-mailem je minimalistický a ŠA nepreferovaný způsob elektronické fakturace.

Zdroj: Vlastní zpracování pro ŠKODA AUTO a.s.

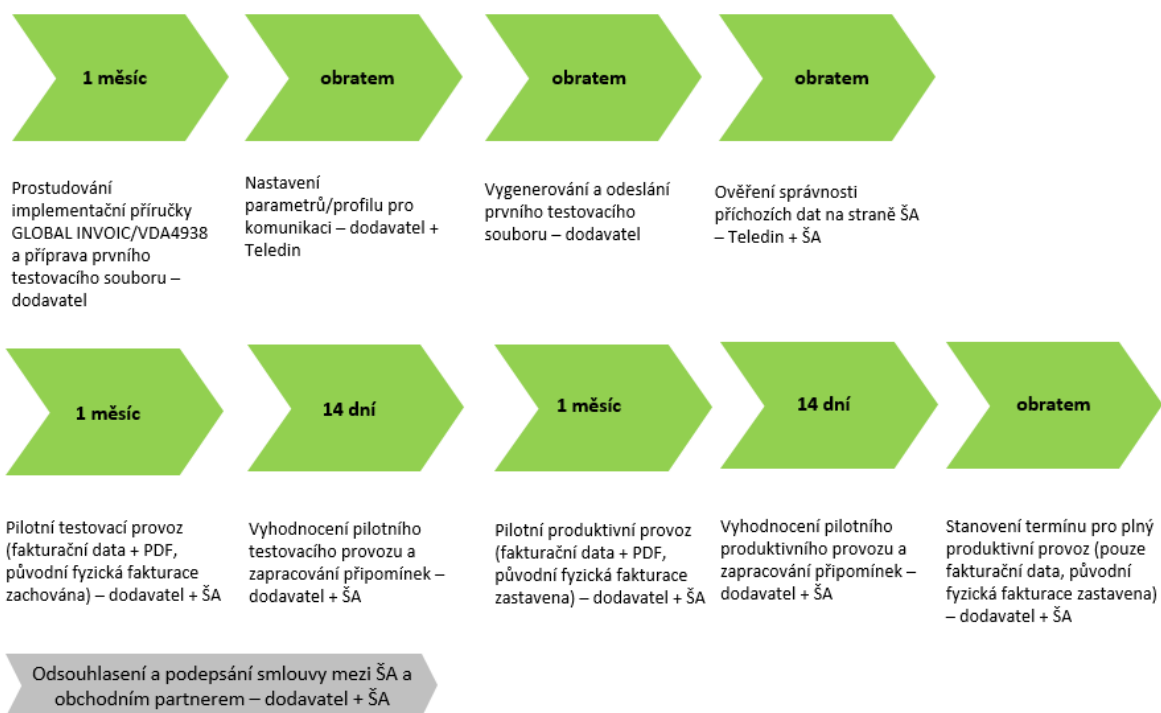
Obr. 3 Elektronická fakturace – kontextový diagram pro Selfbilling a elektronická fakturační data od dodavatelů

Pro podporu a rozvoj elektronické fakturace založila firma ŠA ve spolupráci s firmou Teledin, s.r.o., která zajišťuje podporu ŠA v oblasti EDI a WEB EDI komunikace, informační portál **SKODETTE** (viz příloha č. 1), obsahující relevantní informace pro obchodní partnery, kteří chtějí komunikovat se ŠA prostřednictvím EDI nebo WEB EDI. Internetová stránka obsahuje kromě základních parametrů pro nastavení EDI komunikace také návrhy obchodních smluv pro elektronickou výměnu fakturačních dat (viz příloha č. 2) a vystavování daňových dokladů formou Selfbillingu (viz příloha č. 3), implementační příručku a zodpovědné kontaktní osoby.

Kromě samotné EDI komunikace nabízí ŠA také WEB EDI, které je primárně určeno pro střední a menší firmy, jež nemají nebo nechtějí disponovat vlastním EDI komunikačním zařízením a jeho IT podporou. WEB EDI je vlastně obecný název pro webovou verzi EDI komunikace, kterou v případě ŠA vlastní a provozuje společnost Teledin a skládá se z několika různých aplikací. Z pohledu elektronické fakturace je nutné zmínit následující aplikace:

- webSBI – download fakturačních dat ve formátu GLI, VDA4908 a VDA4938 pro selfbillingové dodavatele,
- webCARGO – download dokladů ve formátu PDF/A s uznávaným elektronickým podpisem či značkou/pečetí nebo bez něj pro selfbillingové dodavatele,
- webFAKT – upload fakturačních dat dodavatele ve formátu GLI, VDA4938, XML inhouse Teledin,
- webREP – reporting a kontrolní přehledy nad fakturačními daty,
- Invoice check – aplikace na formální a syntaktickou kontrolu elektronických fakturačních dat ve formátu GLI, VDA4938 a XML inhouse Teledin.

Níže je uveden hrubý harmonogram implementace elektronické fakturace mezi ŠA a jejími obchodními partnery. Díky aplikaci Invoice check se podařilo firmě ŠA minimalizovat neefektivně strávený čas s testy na straně ŠA, kdy obchodní partneři posílali několik týdnů a někdy i měsíců svá testovací data do ŠA s tím, že tato data vykazovala ještě syntaktické a formální chyby. Tato aplikace, která je dostupná obchodním partnerům ŠA, je určena k tomu, aby si partner mohl sám bez nutnosti spolupráce kontaktních osob ze ŠA ověřit správnost vytvořených dat dle implementační příručky. Díky této aplikaci se čas implementace od prvotní informace až po produktivní start elektronické fakturace zkrátil z původních 6-8 měsíců na 3-4 měsíce. Hrubý nástin harmonogramu implementace elektronické fakturace formou EDI či WEB EDI pro tuzemské i zahraniční dodavatele je uveden na obr. 4. K dnešnímu dni je počet aktivních dodavatelů v Selbillingu/Gutschriftsverfahren více než 1100 a počet obchodních partnerů zasílajících elektronická fakturační data do ŠA je cca 300.

Zdroj: Vlastní zpracování pro ŠKODA AUTO a.s.

Obr. 4 Elektronická fakturace – hrubý nástin harmonogramu implementace pro dodavatele z ČR i zahraničí

V roce 2008 bylo v ŠA zavedeno skenování přijatých dokumentů v listinné podobě a jejich převod do elektronické podoby s následným vytěžením dat pomocí OCR systému Invoices od společnosti Readsoft. V rámci skenování je listinný doklad převeden do formátu PDF/A a TIFF. Soubor ve formátu PDF/A je opatřen uznávanou elektronickou značkou a je uložen v optickém archivu IXOS. Soubor ve formátu TIFF je využit pro automatické rozpoznání dat pomocí systému OCR a následně odstraněn. Ve vytěžených a zverifikovaných datech je uložen odkaz na původní dokument ve formátu PDF/A a datový vstup je dále předán do aplikace KDF v SAP k dalšímu zpracování. V rámci KDF, neboli knihy došlých faktur, je vstupní soubor dat automaticky zkontrolován proti kmenovým datům a následně porovnán se systémovou objednávkou a případným příjmem materiálu či služby. Pokud vše souhlasí (dodavatel, jeho identifikace, bankovní spojení, informace z objednávky, cena a množství přijatého materiálu či služby), je faktura automaticky zaúčtována bez zásahu lidské ruky. V opačném případě systém upozorní na nesrovnalost pomocí chybového hlášení a vynutí ruční zásah účetní. Po provedení kontroly a korekci chybných údajů může účetní nechat systém, aby se pokusil zaúčtovat daný

doklad znovu při dalším automatickém běhu, nebo ho může zaúčtovat sám/sama pomocí dialogového režimu. V případě systémové objednávky bez nutnosti příjmu materiálu či služby je automaticky po zaúčtování dokladu vyvolán proces elektronického schvalovacího WF v systému SRM/EBP. Po věcném a cenovém uznání dokladu v rámci SRM/EBP je předán zpět do ERP SAP impuls pro uvolnění dokladu k platbě.

Podobně je tomu na straně SAP i se zpracováním elektronických fakturačních dat od dodavatelů, které se začalo využívat od roku 2001 nejprve u vybraných koncentrových společností na bázi datové výměny prostřednictvím RVS a datové struktury VDA4906 a následně od roku 2012 postupně s dalšími dodavateli na bázi EDI a WEB EDI. Rozdíl mezi elektronickým daňovým dokladem ve formátu PDF/A a strukturovanými fakturačními daty ve formátu ISDOC je znázorněn na obr. 5.

Faktura FV-2/2010

Dodavatel	Odběratel
Účetní adresa ABRA Software a.s. Jeremiášova 1422/7b 155 00 Praha 13 CZ IČO: 25097563 DiČ: CZ25097563 Kontakt: Telefon: +420 296 397 397 E-Mail: hotline@abra.eu	Účetní adresa ABC s.r.o. Široká 20 267 12 Loděnice CZ IČO: 12345678 DiČ: CZ12345678 Kontakt: Telefon: E-Mail:

Datum vystavení dokladu: 01.07.2010 Datum zdanitelného plnění: 01.07.2010
Kurz měny pro doklad je 1,000 EUR za 25,500 CZK

Platební podmínky:			
Způsob úhrady:	Bankovním převodem	Datum splatnosti:	15.07.2010
Banka:	CZK - Raiffeisenbank Praha	Variabilní symbol:	10162
Účet:	12345678910/5500	Konstantní symbol:	8
IBAN:		Specifický symbol:	
SWIFT:		Částka úhrady:	1937,50 EUR

Předmět	Množství	Jedn.	Jedn.cena	Sazba DPH	Základ v CZK	DPH v CZK	Celkem v CZK	Celkem v EUR
TV Panasonic TX-21T2P	3,000	ks	9242,900	20,00	27728,70	5547,02	33275,72	1304,93
TV Panasonic TX-14B4TP	2,000	ks	6721,800	20,00	13443,60	2689,49	16133,09	632,67

Sumář	Částky v CZK				Částky v EUR			
	Sazba DPH	Bez DPH	DPH	Celkem	Bez DPH	DPH	Celkem	
Za plnění	20,00	41172,30	8236,51	49408,81	1614,60	323,00	1937,60	
Celkem za plnění		41172,30	8236,51	49408,81	1614,60	323,00	1937,60	
Zaokrouhlení				-2,55			-0,10	
Částka k úhradě				49406,26			1937,50	

Objednávky	Datum	Externí číslo
OP-1/2010	01.07.2010	ABC001/2010

Dodací listy	Datum
DL-2/2010	01.07.2010

Doklad vystaven v systému: ABRA G3® 10.02.01

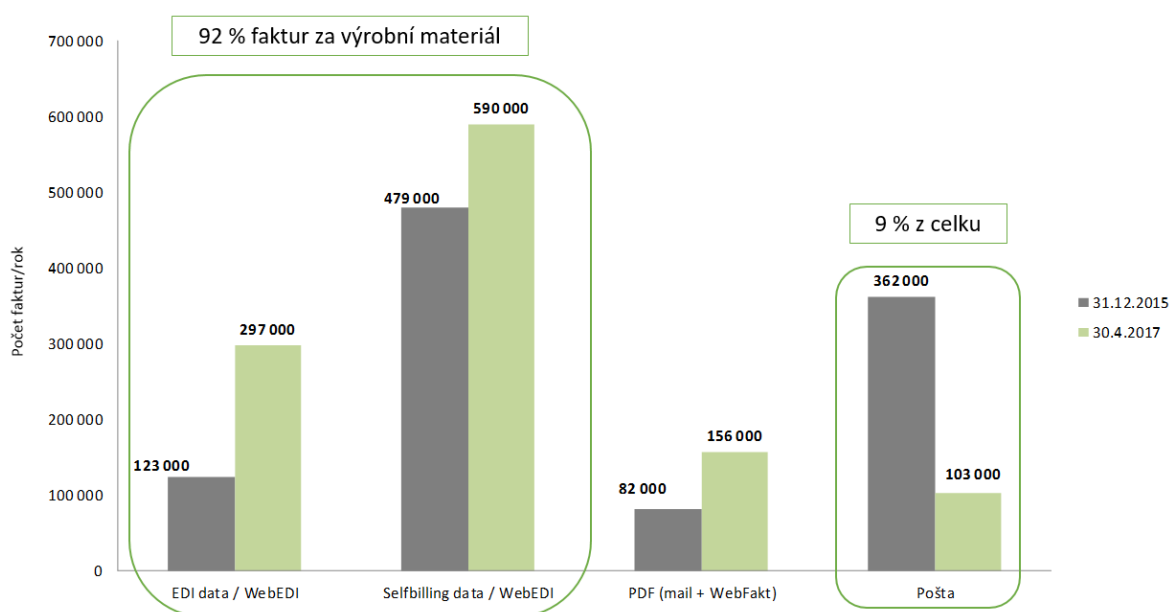
```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!--Formát Faktury ISDOC, SPIS 19.3.2009, verze 5.1-->
<Invoice version="5.1" xmlns="http://isdoc.cz/namespaces/invoice">
  <!--Číslo verze ISDOC-->
  <DocumentType>1</DocumentType>
  <!--Typ dokumentu, z následujícího-->
  <!--1-lobová faktura, 2-dobrovoje, 3-analýza, 4-zálohová faktura (neadaňový ZL), 5-adaňový ZL, 6-Dobropis DZL-->
  <TargetConsolidator>Identifikace cílového konsolidátora</TargetConsolidator>
  <!--Přesný význam a hodnoty budou doplněny jakmile bude druhý konsolidátor znám-->
  <ClientOnTargetConsolidator>Identifikace příjemce dokladu u cíl.konsolidátora</ClientOnTargetConsolidator>
  <ID>FV-111999/2008</ID>
  <!--ID, číslo číselné řady dokladu-->
  <UID>784CSBE0-288C-11D2-8E52-004095452B84</UID>
  <!--GUID, identifikace od emitujícího systému-->
  <IssueDate>2008-02-29</IssueDate>
  <!--Datum vystavení-->
  <TaxPointDate>2008-02-29</TaxPointDate>
  <!--Datum plnění DPH-->
  <Note>Nepovinná poznámka k dokladu</Note>
  <OrderReferences>
    <!--Nepovinná návěšková kolekce objednávek pro případnou vazbu-->
    <OrderReference>
      <!--Objednávka #1-->
      <SalesOrderID>OP-111222/2008</SalesOrderID>
      <!--Vlastní ident. objednávky přijaté u dodavatele-->
      <ExternalOrderID>OV-123111/2008</ExternalOrderID>
      <!--Ext.L.obj.přijaté, typický obj.vydaná odběratel-->
      <IssueDate>2008-01-03</IssueDate>
      <!--Datum vystavení objednávky přijaté u dodavatele-->
    </OrderReference>
    <!--Objednávka #2-->
    <SalesOrderID>OP-111223/2008</SalesOrderID>
    <ExternalOrderID>OV-123112/2008</ExternalOrderID>
    <IssueDate>2008-01-20</IssueDate>
  </OrderReferences>
  <OrderReferences>
    <!--Podrobnější odkazování na Obj je dále možné v řádcích faktury-->
    <DeliveryNoteReferences>
      <!--Nepovinná návěšková kolekce dodacích listů pro případnou vazbu-->
      <DL>#1-->
      <ID>DL-45678/2008</ID>
      <!--Vlastní ident. DL u dodavatele-->
      <IssueDate>2008-02-29</IssueDate>
      <!--Datum vystavení DL dodavatele-->
    </DeliveryNoteReferences>
    <!--Podrobnější odkazování na DL je dále možné v řádcích faktury-->
    <LocalCurrencyCode>CZK</LocalCurrencyCode>
    <!--Lokální měna dokladu, vždy povinná položka-->
    <ForeignCurrencyCode>EUR</ForeignCurrencyCode>
    <!--Cizí měna dokladu, pokud je třeba ji použít. Nepovinná položka-->
    <CurrRate>25.10</CurrRate>
    <!--Kurz cizí měny, pokud je použita, jinak 1-->
    <RefCurrRate>1</RefCurrRate>
    <!--vztáhy kurz cizí měny, většinou 1-->
    <!--Odkaz na původní doklad, který tento aktuální doklad opravuje (jen pro případ DocumentType=2,3,6)-->
    <OriginalDocumentReference>
      <ID>FV-111999/2008</ID>
      <!--ID, číslo číselné řady původního dokladu-->
      <IssueDate>2008-02-29</IssueDate>
      <!--datum vystavení původního dokladu-->
      <UID>784CSBE0-288C-11D2-8E52-004095452B84</UID>
      <!--GUID, strojevid. pův.dat-->
    </OriginalDocumentReference>
  </OrderReferences>
</Invoice>
```

Zdroj: ISDOC [online], staženo 30.11.2017. Dostupné z URL <<http://www.isdoc.org/priklady-dokladu-ve-formatu-isdoc.php>>.

Obr. 5 Vizualizace rozdílu mezi elektronickým daňovým dokladem ve formátu PDF/A a strukturovanými daty ve formátu ISDOC (viz příloha č. 4 a 5)

Vstupní fakturační soubory v různých datových formátech (GLI, VDA4906, VDA4938 a XML inhouse Teledin) jsou pomocí různých technologií pro elektronickou

výměnu dat (EDI, WEB EDI a RVS) předány do aplikace KDF v SAP, kde dojde k naplnění dat do univerzálního formuláře ŠA a jeho optické archivaci ve formátu PDF/A v systému IXOS. Následné zpracování je již shodné s výše uvedeným zpracováním u skenovaných dokladů. Tento mezikrok s vytvořením PDF/A v čitelné podobě z elektronických fakturačních dat od dodavatele je důležitý pro případné finanční a daňové kontroly. Pod každým zaúčtovaným dokladem v systému SAP je přiložený okem čitelný dokument s jedinečnou identifikací datového přenosu z EDI nebo WEB EDI komunikace. Kontrolním úřadům je tedy na vyžádání předložen čitelný dokument ve formátu PDF/A a v případě zájmu je možné předložit danou komunikaci přímo na EDI serveru ŠA včetně všech relevantních systémových logů. To je vlastně idea celé elektronické fakturace na straně dodavatelské účtárny ŠA. Různé datové komunikace a různé vstupní formáty jsou převedeny do jednoho univerzálního vstupního inhouse formátu ŠA, ten je poté předán do KDF v SAP, kde je proces opět jednotný a univerzální bez ohledu na to, jakým způsobem a v jakém formátu data původně do ŠA přišla. Graf znázorňující vývoj počtu přijatých faktur dle metody přenosu je uveden na obr. 6.

Zdroj: Interní materiály a dokumentace ŠKODA AUTO a.s.

Obr. 6 Elektronická fakturace – počet přijatých faktur dle metody přenosu (vývoj v čase)

Graf znázorňující vývoj počtu dodavatelů dle metody přenosu je uveden na obr. 7.

Zdroj: Interní materiály a dokumentace ŠKODA AUTO a.s.

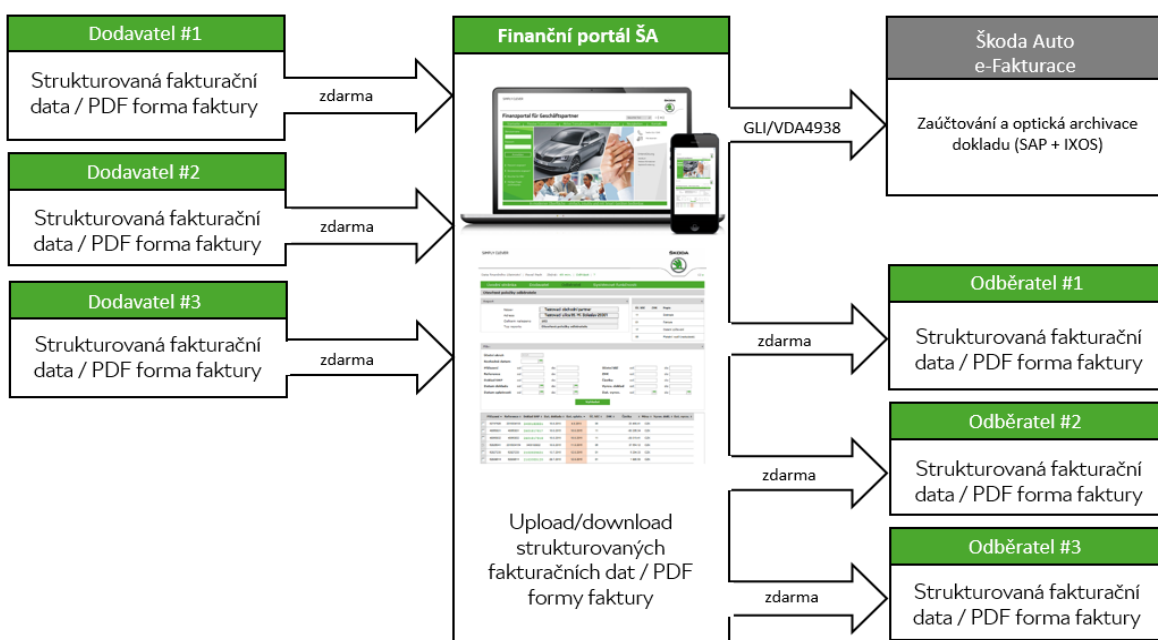
Obr. 7 Elektronická fakturace – počet dodavatelů dle metody přenosu (vývoj v čase)

Dle § 34 odstavce 4 zákona o DPH je možné věrohodnost původu daňového dokladu v elektronické podobě a neporušenost jeho obsahu vedle kontrolních mechanismů procesů a elektronickou výměnou informací (EDI) dále zajistit také pomocí **uznávaného elektronického podpisu** nebo **uznávané elektronické pečeti**, původně označované jako **uznávaná elektronická značka** (Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, 2017). Základní rozdíl mezi uznávaným elektronickým podpisem a uznávanou elektronickou pečetí/značkou je ten, že podpis identifikuje konkrétní osobu pověřenou zástupci dané právnické osoby, která je povinna se při podepisování dokumentu seznámit s jeho obsahem. Naproti tomu elektronická pečeť/značka je chápána jako serverový certifikát, který identifikuje daný subjekt, ale nikoliv konkrétní osobu. V rámci ČR je na vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy, elektronické pečeti a elektronická časová razítka jen velmi omezená nabídka společností nabízejících tyto služby (viz příloha č. 6).

ŠA sice využívá i uznávané elektronické podpisy i uznávané elektronické pečeti/značky, ale v návaznosti na uvedenou metodiku GFR se ŠA rozhodla v rámci případného prokazování věrohodnosti původu a neporušenosti obsahu daňových dokladů vůči státním orgánům, zejména pokud jde o finanční a daňové kontroly ze

strany FÚ a SFÚ, jít cestou **procesní auditní stopy**. Ta je založena primárně na procesní provázanosti bez ohledu na použité technické prostředky. I to má ale svá jistá úskalí, kterým se bude věnovat dále kapitola 4.2.

ŠA zavedla v roce 2010 pro své tuzemské dealery neboli obchodníky v rámci B2B portálu aplikaci s názvem **Data finančního účetnictví**, která umožňuje danému partnerovi si zobrazit kmenová data tak, jak je ve svém ERP systému eviduje společnost ŠA, dále pak aktuální stav svých závazků a pohledávek a v neposlední řadě také možnost stažení opticky archivovaných dokladů ve formátu PDF/A ze systému IXOS. V roce 2016 nastartovala ŠA projekt s názvem **Finanční portál** pro obchodní partnery, v rámci kterého se rozšiřují funkcionality samotné aplikace o aktivní transakce jako například údržba kmenových dat, vzájemné započtení pohledávek a závazků, odsouhlasení zůstatků, potvrzení o doručení opravných daňových dokladů (dobropisů) a zejména pak funkcionality podporující elektronickou fakturaci. Obchodní partner si tak bude moci prostřednictvím finančního portálu stáhnout jednotlivě či hromadně elektronické daňové doklady ve vybraných standardizovaných datových formátech (GLI, VDA4938 a ISDOC) nebo ve formátu PDF/A, který je určen pro dlouhodobou archivaci dokumentů. Elektronické fakturace prostřednictvím Finančního portálu je graficky znázorněna na obr. 8.

Zdroj: Vlastní zpracování pro ŠKODA AUTO a.s.

Obr. 8 Elektronická fakturace prostřednictvím Finančního portálu

V rámci projektu dochází k celkovému redesignu stávající aplikace a k využití nové cloudové technologie od společnosti SAP s názvem **HANA Cloud Platform**. Cílem je tento **Finanční portál** využít pro všechny aktivní obchodní partnery, nejen tedy pro odběratele, ale také pro všechny dodavatele ŠA, což dohromady znamená cca 10 tisíc obchodních partnerů celosvětově. Primárními komunikačními nástroji pro automatizované přenosy strukturovaných fakturačních dat zůstávají i nadále komunikace typu EDI, WEB EDI, RVS a Škofit. Strategie firmy ŠA v oblasti elektronické fakturace je graficky znázorněna v tabulce 1.

Tab. 1 Strategie elektronické fakturace – preferované typy komunikace

Partner/komodita	Doporučené	Minimální
VW koncernové společnosti	EDI/RVS 	EDI/RVS
Výrobní dodavatelé + díly a příslušenství	EDI 	webEDI
Ostatní bez přílohy > 600 dokladů/rok	EDI 	webEDI
Ostatní bez přílohy 50 - 600 dokladů/rok	webEDI 	webEDI
Ostatní bez přílohy < 50 dokladů/rok	webEDI 	webEDI
Ostatní s přílohami (bez ohledu na počet)	webEDI 	webEDI

Zdroj: Vlastní zpracování pro ŠKODA AUTO a.s.

Snaha účetnictví ŠA o širší využití a propagaci elektronické fakturace na straně dodavatelů je v posledních letech velmi intenzivně podporována útvarem nákupu, který do všeobecných nákupních podmínek ŠA zanesl, v návaznosti na výše uvedené, povinnost elektronické fakturace bez ohledu na komoditu či dodavatele, tedy za předpokladu, že nebylo s dodavatelem ujednáno jinak. Paralelně s tím účetnictví neustále oslovuje finanční ředitele a vedoucí účetnictví dodavatelů ŠA s dotazníkem, který má za cíl propagovat elektronickou fakturaci a vyvolat vyšší aktivitu u těch, kteří tak ještě neučinili a zůstávají stále u papírové fakturace. Některé firmy na trhu řeší podporu elektronické fakturace poněkud svérázně a to tak, že pokud obchodní partner dané společnosti nechce využít elektronickou fakturaci a požaduje tisk listinných daňových dokladů, tak si firma na fakturu uvádí položku za vystavení a distribuci listinného dokladu, tedy jinými slovy jde o jakousi přírážku či

sankci za nutnost vystavení fyzického papírového dokladu, která se pohybuje od 30 do 50 CZK za doklad.

Na odběratelské straně ŠA je elektronická fakturace také velmi rozšířena. ŠA začala postupně dle vybraných komodit své prodejní doklady opticky archivovat ve formátu PDF/A v systému IXOS již od roku 2003 a v současné době takto archivuje téměř 100 % vystavených prodejních faktur. Kromě toho využívá také výše uvedené komunikace typu EDI, RVS či Škofit ve spojení s vybranými fakturačními strukturami (VDA4906, VDA4938, ISDOC a COM10). Od roku 2015 zasílá ŠA prostřednictvím systému Škofit elektronické daňové doklady za originální díly, originální příslušenství a nové vozy všem tuzemským dealerům ve formátu ISDOC a na vyžádání také ve formátu PDF/A. V rámci komunikace se zahraničními importéry se využívá komunikační systém RVS a datová struktura COM10, která slouží v rámci celého koncernu VW jako standard datové komunikace v oblasti nových vozů. Tento komunikační set neboli sada datových struktur (z toho také název COMSET nebo zkráceně COM) obsahuje celkem 18 datových struktur a komunikačních standardů. Desátý z nich s označením COM10 se využívá pro zasílání fakturačních dat ze systému ATLAS.

4.1 Výhody a šance

Plně automatizované a optimalizované toky obchodních dokumentů prostřednictvím elektronické výměny dat mezi společnostmi mají za cíl zejména eliminovat lidské zásahy, pořizování či přepořizování dat a s tím spojenou eliminaci chyb a úsporu personálních i režijních nákladů. Neméně důležitá je také ochrana životního prostředí spojená s eliminací tisku, který pro společnost znamená nejen úsporu papíru, ale také úsporu nákladů na pořízení, provoz a údržbu samotných tiskáren, úsporu energie, práce s papírem, obálování a poštovného. Dalším přínosem elektronické fakturace prostřednictvím EDI je samotná automatizovaná výměna dat, která se odehrává prakticky v reálném čase, což vede k vyšší provázanosti obchodních partnerů, lepší vzájemné informovanosti a umožňuje včasné reakce a řešení případných problémů. V rámci EDI komunikace je implementováno také množství automatizovaných kontrol, které mají za cíl ověřit formální i obsahovou správnost dokumentu (povinné/nepovinné údaje, numerické/alfanumerické údaje, kontrolní součty a další logické vazby) již při jeho tvorbě a odeslání. Díky tomu dochází k eliminaci chyb a zkracuje se čas potřebný na zpracování dokladu na

straně příjemce. V neposlední řadě se díky elektronické fakturaci prostřednictvím EDI minimalizuje možnost ztráty nebo poškození dokladu a je umožněna jeho plně elektronická archivace po dobu vyžadovanou platnou legislativou.

S neustálým vývojem komunikačních technologií a specializovaných SW pro elektronickou komunikaci a fakturaci se zvyšuje i tlak na jejich cenu a tak elektronická výměna strukturovaných dat na bázi EDI již není jen pro velké a střední podniky s jistým a stabilním finančním zázemím, ale díky cloudovým řešením, **SaaS**, **HaaS** a **PaaS** a jsou tyto technologie dostupné i menším podnikům. Výhodou zde může být to, že firma nemá s pořízením elektronické komunikace žádné nebo téměř žádné investiční náklady a vše může financovat prostřednictvím režijních nákladů jako měsíční poplatek za službu. Provider poté ručí za provoz a údržbu daného systému, stejně jako za jeho dostupnost. Orientační přehled cen implementace elektronické fakturace prostřednictvím EDI je uveden v tabulce 2.

Tab. 2 Orientační přehled cen implementace EDI fakturace

Řešení	Cena CZK (jednorázově)	Cena CZK (ročně)	Časová náročnost	Poznámka
Plnohodnotné EDI	100.000-500.000	20.000-100.000	1-2 měsíce	+ poplatek za konverzi dokladů 3-5 CZK/1 fa
Rozšíření EDI o e-Fakturaci	20.000-80.000	2.000-10.000	řádově 2-3 týdny	+ poplatek za konverzi dokladů 3-5 CZK/1 fa
Light verze EDI	60.000-80.000	10.000-20.000	řádově 2-3 týdny	+ poplatek za konverzi dokladů 3-5 CZK/1 fa
Služba e-Fakturace EDI	10.000-60.000	15.000-120.000	řádově dny až 2 týdny	Poplatek za doklad 4-32 CZK/1 fa

Zdroj: Vlastní zpracování pro ŠKODA AUTO a.s.

V poslední době se začíná využívat stále více zasílání dokladů ve formátu PDF/A s datovou vrstvou a to buď prostřednictvím e-mailu, nebo pomocí webových aplikací a portálů. Datová vrstva obsahuje všechna relevantní data z dokladu a eliminuje tak nutnost vytěžování dat pomocí OCR a jejich následnou verifikaci. Data jsou díky tomu stoprocentně správná a mohou být bez dalších zásahů a kontrol předána k dalšímu zpracování a automatickému zaúčtování do ERP SAP včetně optické archivace v systému IXOS.

Od roku 2013 platná legislativa umožňuje obousměrnou konverzi dokladů, která před novelou zákona o DPH byla přinejmenším sporná a problematická, pokud se

jednalo o konverzi elektronického daňového dokladu opatřeného uznávaným elektronickým podpisem či uznávanou elektronickou značkou do listinné podoby. Tato konverze byla umožněna jen na místech Czech POINT České pošty, která tyto autorizované konverze provádí za poplatek 30 CZK za každou započatou stranu dokumentu. Stejná sazba je pak uplatňována za autorizovanou konverzi dokumentů z listinné do elektronické podoby, která se ale běžně ve firmách prováděla pomocí skenovacích linek a jiných podobných zařízení (Česká pošta, 2017). V lepším případě byl po naskenování dokument opatřen uznávaným elektronickým podpisem či uznávanou elektronickou pečeti/značkou a časovým razítkem.

V případě plnohodnotné procesní auditní stopy není nutné implementovat robustní a neprůstřelné informační a komunikační technologie, ale je možné využít již zmiňované kontrolní mechanismy procesů, které jsou často ve firmách implementovány a jsou dostatečné pro prokazování plnění a s tím spojených daňových dokladů. V rámci vyhodnocení interního rizikomanagementu firmy je nutné rozlišovat mezi dokumenty určenými k trvalé archivaci a běžnými obchodními dokumenty, jako jsou daňové nebo účetní doklady a podle toho také zvolit vhodnou metodu a technologii pro jejich uchování či dlouhodobou archivaci. Jinými slovy by měla firma jinak archivovat, ošetřovat a pracovat se zakládající listinou v papírové či elektronické podobě a jinak s běžným obchodním dokumentem typu daňový nebo účetní doklad. U prvně jmenovaného typu dokumentu i vzhledem k jeho povaze, množství a důležitosti využije společnost zřejmě uznávaný elektronický podpis a uznávané časové razítko. Naproti tomu u běžných obchodních dokumentů využije firma zřejmě jen auditní stopu bez nutnosti dalších technických prostředků.

4.2 Nevýhody a rizika

Jednou z nevýhod elektronické fakturace je obava a absence know-how v oblasti informačních technologií spojená s jejím dramatickým vývojem v posledních několika letech. Toho samozřejmě využívají ICT společnosti, které nabízejí své služby právě v oblasti implementace komplexních IT řešení šitých firmám na míru.

Další nevýhodou je již zmiňovaná zkosnatělá a neharmonizovaná česká legislativa, která se sice v čase nějak vyvíjí, ale nestačí reagovat na rychle se vyvíjející informační technologie. Do zákonů se také dostávají i některé části zákona a formulace spontánně díky lobbistům, ale ty bez dalšího a komplexního posouzení a

promítnutí dopadů do dalších návazných zákonů spíše život komplikují. Toho samozřejmě využívají různé poradenské a auditorské společnosti nabízející možnost provedení systémové a procesní analýzy s vytipováním problematických a sporných míst. Když už si společnost nechá takovouto analýzu zpracovat, tak se většinou jedná o **nezávazné doporučení a stanovisko ke dni D**, kde jakákoliv větší změna v popsaném stávajícím procesu toto stanovisko zneplatňuje. Cena těchto studií se pohybuje v řádů desítek až stovek tisíc korun a vzhledem k již zmiňované omezené platnosti výroků a stanovisek, zejména díky rychle se vyvíjejícím technologiím, si firmy většinou tyto náklady rozmyslí. Získat poté nějaké závazné písemné stanovisko od správce daně či kontrolních úřadů a orgánů je problematické až téměř nemožné. A i když takové stanovisko firma získá, tak není jisté, že na něj budou pohlížet všechny kontrolní orgány stejně.

V předchozí části práce bylo uvedeno, že společnosti nově spoléhají na procení auditní stopu, ale lze ji považovat za spolehlivou a z pohledu kontroly za dostatečnou, když má společnost dva nebo tři dokumenty z pěti? Vedle již zmiňované procesní auditní stopy existuje i auditní stopa technická, která je tvořena pomocí uznávaných elektronických podpisů, uznávaných elektronických pečeti/značek a uznávaných časových razítek, ale i to má svá negativa a omezení. Jedním z nich je nutnost ověření platnosti podpisu, případně přepodepsání a přerazítkování dokumentů, což je opět náročné na potřebné technické vybavení a s tím spojené náklady nejen na implementaci takového systémového řešení, ale i na jeho provoz a údržbu. Na tom samozřejmě mají postaven opět svůj business ICT společnosti, které se na tom přizívují a lobují za to, aby se do zákona dostala formulace, jež podporuje implementaci vybraných informačních technologií a systémů.

Dalším problémem bývá nedostatečná IT gramotnost a nepřipravenost samotných kontrolních orgánů na nové informační a komunikační technologie. Společnost tak může mít daňové doklady v elektronickém archivu, a pokud si finanční kontrola vyžádá jejich kopie v listinné podobě, tak společnosti nezbyde nic jiného, než tyto doklady vytisknout a předat v požadované formě. I zde je ale nutné zmínit, že je to jen otázka času a díky nástupu mladších generací do kontrolních orgánů se pomalu ale jistě začínají objevovat i tam první odborníci s dobrým technickým zázemím a povědomím o nových informačních a komunikačních technologiích.

Možnou komplikací je také to, že některé datové struktury neobsahují všechny povinné údaje a náležitosti daňového dokladu dle zákona o DPH a proto takový doklad není možné prohlásit za plnohodnotný daňový doklad. Strukturovaná fakturační data jsou tak díky tomu často používána jen k automatizovanému zpracování a zaúčtování na straně příjemce, který vedle datové věty požaduje zaslání dokumentů ve formátu PDF/A nebo vzdálený tisk na jeho výstupním zařízení.

Samotnou kapitolou je zaslání PDF/A e-mailem, ať již s uznávaným elektronickým podpisem či bez něj. Sice si firma může smluvně ošetřit, že jí příjemce dokladu potvrdí jeho přijetí odpovědí na automaticky generovaný a zasláný e-mail, ale co když tak příjemce neučiní? V tom případě může pomoci pravidelné odsouhlasení pohledávek a závazků mezi obchodními partnery nebo platební avízo, které může prokázat, že daný doklad byl účetní jednotkou přijat a zaevidován do daňové respektive účetní evidence nebo dokonce uhrazen.

Dalším možným úskalím je případ, kdy každý z obchodních partnerů má u sebe archivován doklad v různé formě či formátu. Zde je nutné říci, že v takovém případě má přednost obsah dokladu před jeho formou. Tedy alespoň dle § 33 odstavce 3 zákona o účetnictví může účetní jednotka provést převod účetního záznamu z jedné formy do jiné nové formy za předpokladu, že se obsah účetního záznamu nezměnil. To může účetní jednotka prokázat tak, že předloží účetní záznam v původní i nové formě a jejich obsah je shodný. Splnění této povinnosti může účetní jednotka prokázat i jiným způsobem, který nezpochybní žádná z osob, které s převedeným záznamem pracují (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2017). Pokud tedy jedna firma bude mít doklad uložen v optickém archivu jako obrázek s rámečky a logem a druhá bude mít k dispozici jen datovou zprávu ve formátu VDA4938, tak by to stále neměl být problém, protože obsahově jsou oba doklady totožné. Tedy za předpokladu, že formulář s rámečky neobsahuje pevné textové či hodnotové řetězce a není tak součástí obsahu dokladu či záznamu.

Problém je dále ve vzájemné uznatelnosti elektronických podpisů a pečeti/značek a to nejen mimo EU, ale také v rámci EU. Jako příklad zde může být uvedeno Španělsko, které ve svých zákonech nezná definici uznávané elektronické pečeti/značky, jakožto uznávaného systémového certifikátu. A mimo EU je to ještě

horší, tam žádný předpis ani dohoda o vzájemném uznávání elektronických podpisů nebo pečeti/značek od certifikovaných autorit vůbec neexistuje.

U převedených dokladů z listinné do elektronické podoby prostým skenováním bez využití uznávaného elektronického podpisu či pečeti/značky nebylo jisté, jak na tento převedený doklad bude pohlíženo v rámci soudního sporu ze strany příslušného soudu. I to by ale dle aktuálního článku na stránkách Ministerstva financí České republiky neměl být problém. Jejich aktuální tisková zpráva hovoří jasně: „Podle nařízení Evropského parlamentu nesmějí být elektronickému dokumentu upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz ani v soudním a správním řízení.“ (Ministerstvo financí ČR [online], 2017).

Dalším problémem je hrozba kybernetických útoků a s tím spojených rizik. Je nutné připustit, že když se ti nejlepší hackeři nabourají do interní sítě FBI nebo CIA, tak před nimi není žádný běžný operační systém či databáze ERP systému dostatečně chráněna, aby nemohlo dojít k jejich nabourání a zmanipulování dat. Většina společností má sice své interní bezpečnostní předpisy a pravidla, specialisty na bezpečnost a infrastrukturu, antivirové programy, ale to není nic, čeho by se ti nejlepší hackeři nějak zalekli a obávali. Společnostem tedy nezbyvá nic jiného, než s tímto vědomím žít a udělat maximum pro jejich zabezpečení ve spolupráci se specializovanými ICT firmami a případně se proti těmto rizikům a škodám vzniklých z nabourání a neoprávněných přístupů do jejich systémů dostatečně pojistit (Glenny, 2011).

Z výše uvedeného je patrné, že nejednoznačnost zákonů a komplikovanost systémů vyhovuje hned několika hlavním oblastem obchodní či státní sféry, tak proč by se měl aktuální stav nějak měnit? Snad jen vybraným firmám, které mají dostatečné povědomí o informačních a komunikačních technologiích a zároveň stačí sledovat platnou legislativu a její vývoj, to svým způsobem vadí a snaží se tím něco dělat. Mezi takové patří bezesporu i ŠA. Menší společnosti se naopak neustále obávají toho, že nesplní všechny zákonné požadavky na elektronický daňový doklad, jejich doklad tak bude neuznatelný a firma nebude mít nárok na odpočet DPH. Dalším a podstatně horším strašákem jsou případné správní delikty uvedené v § 37 a § 37a zákona o účetnictví, který za neprůkazné účetnictví může uložit pokutu až do výše 6 % hodnoty aktiv celkem, což by bylo pro řadu firem likvidační (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2017).

5 Budoucí výzvy v oblasti elektronické fakturace

Největší budoucí výzvou jsou neustále se vyvíjející technologie a legislativa, která by měla být v souladu na národní, ale i na evropské úrovni. Což se ne vždy zcela daří ani v rámci ČR, natož pak na celoevropské či celosvětové úrovni. Spousta věcí je technologicky již delší dobu možná, jen legislativa neumožňuje v plné míře využít tyto nové technologie. Jednak je to zřejmě z důvodu obav z moderních a rychle vyvíjejících se technologií, kterým běžné obchodní společnosti a zákonodárci ne vždy plně a do detailu rozumí, ale dále je to právě z důvodu již zmiňovaných nesouladů a neharmonizovaných zákonů. Zákon číslo 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty a zákon číslo 563/1991 Sb., o účetnictví připouští již listinnou i elektronickou verzi dokladu a převod mezi nimi bez nutnosti využití uznávaných elektronických podpisů či uznávaných elektronických značek/pečetí a zákon číslo 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, skartačním řízení při takovém převodu vyžaduje v § 69a použití kvalifikovaného elektronického podpisu či kvalifikované elektronické pečeti a případně kvalifikovaného elektronického časového razítka. Bylo by vhodné, aby se legislativa do značné míry zjednodušila a sjednotila a to nejen v rámci ČR, ale dále minimálně v oblasti EU a možná celosvětově.

Jedním z velkých problémů je existence národních standardů a datových struktur pro elektronickou fakturaci jako například datové schránky či ISDOC, které sice pomáhají českým subjektům, ale obecně jsou považovány spíše za krok stranou, nežli dopředu. Možným řešením je využití existujících mezinárodních standardů pro elektronickou komunikaci, mezi které patří například **UN/EDIFACT**, jenž byl vyvinut OSN na konci 80. let a zahrnuje více než 200 typů standardizovaných komunikačních zpráv, které v současné době využívá více než 300 000 firem po celém světě. Dále existuje několik komunikačních standardů pro specifická průmyslová odvětví, jako jsou **VDA** normy pro automobilový průmysl. Tyto normy obsahují přibližně 35 předdefinovaných datových struktur pro plně elektronickou komunikaci na bázi EDI. Z pohledu elektronické fakturace patří k nejdůležitějším VDA4906 (faktura) a VDA4908 (dobropis), jež se využívají v rámci koncernu VW a které se v současné době nahrazují novou datovou strukturou VDA4938, založenou na bázi **UN/EDIFACT GLOBAL INVOIC**. Další novinkou, je datová struktura VDA4983, která kromě elektronických strukturovaných dat pro automatizované

zpracování může obsahovat také přílohu ve formátu PDF/A. V rámci elektronické fakturace se totiž narazilo na případy, kdy odběratel vyžadoval k elektronickému daňovému dokladu také relevantní přílohu (například potvrzený dodací list, výkaz činnosti či vzorkovací protokol), kterou nebylo možné komunikovat prostřednictvím EDI v rámci strukturovaných datových přenosů, respektive se tomu tvůrci těchto standardů doposud úspěšně bránili. Strukturu VDA4983 je tedy možné si představit jako jakousi obálku, do které vystavitel daňového dokladu vloží nejen elektronická fakturační data ve formátu VDA4938, ale zároveň k nim vloží i relevantní přílohu ve formátu PDF/A a to celé zabalí do virtuální obálky s označením VDA4983. Pokud daná zpráva obsahuje jeden doklad a právě jednu přílohu, pak je vazba přílohy daná, ale v případě více příloh k různým dokladům v dané dávce je nutné vytvořit jednoznačné propojení pro automatické spárování a následné zpracování na straně ERP systému.

V současné době vzniká nový evropský standard pro elektronickou fakturaci, jehož návrh ŠA obdržela přes Komoru daňových poradců k připomínkování a jehož finální a závazná podoba by měla být zveřejněna začátkem roku 2018. Je tedy otázkou, jak v tomto případě zareagují obchodní partneři, kteří již elektronickou fakturaci využívají a zdali budou chtít přejít na tento nový EU standard či zdali budou i nadále využívat datové struktury GLI, VDA4938 či ISDOC.

V poslední době se začíná hovořit stále více o využití **RPA** (robotizace) a **AI** (umělé inteligence) v různých oblastech ŠA. Jednou z těchto oblastí je i účetnictví, kde se v současné době pracuje na PoC u vybraných procesů. Na trhu je k dispozici několik specializovaných SW, mezi které patří Blue Prism, Automation Anywhere a UiPath. Cílem již zmiňovaných PoC v oblasti účetnictví je zjistit, co která technologie umí, jak by mohla pomoci automatizovat, zefektivnit a zrychlit ještě více stávající procesy například v oblasti elektronické fakturace. Jedním z vytipovaných procesů v rámci PoC je zpracování příchozích elektronických faktur/daňových dokladů ve formátu PDF/A s datovou vrstvou a jejich následné zpracování v ERP systému SAP včetně optické a datové archivace v systému IXOS.

Další výzvou pro ŠA z pohledu elektronické fakturace je projekt týkající se **e-Commerce** zejména s ohledem na fakturaci v oblasti B2C. Zde nepůjde primárně jen o problematiku spojenou s technologiemi, ty jsou již ve velké míře dostupné, ale zejména o nárůst velkého množství obchodních partnerů, tedy zákazníků a s tím

spojený nárůst obchodních transakcí a počet vystavovaných a zpracovávaných daňových dokladů/faktur. Mimo to bude muset ŠA znát a bedlivě sledovat legislativu a její vývoj v rámci všech relevantních států, na které se chystá v rámci B2C vstoupit. Příkladem zde může být stávající projekt Conneted Car, v rámci kterého bude ŠA za nedlouho prodávat konektivní služby, přesněji řečeno jejich prodloužení s platností na 1 rok a kde bude ŠA vystupovat jako prodávající dané služby přímo na koncové zákazníky (viz příloha č. 7). V roce 2018 se bude jednat o 30 zemí, kde vyjma států EU bude také Švýcarsko a Norsko, ale v dalších letech se bude seznam zemí dále významně rozšiřovat. Znat a sledovat legislativy těchto zemí s ohledem na elektronickou fakturaci a náležitosti daňových dokladů a včas zapracovávat případné procesní a systémové změny bude kapacitně, časově i finančně velmi náročné.

V neposlední řadě stojí za zmínku také aktivity společnosti **ŠKODA AUTO DigiLab s.r.o.** se sídlem v Praze, jež byla založena v březnu 2017 a která je stoprocentní dceřinou společností ŠA (viz příloha č. 8). Společnost se zaměřuje především na inovativní informační a komunikační technologie a spolupracuje tak s řadou startupových společností v oblasti ICT. Tato společnost tedy funguje jako líheň nových nápadů a chytrých řešení zejména v oblasti konektivity, smart cities a nových obchodních modelů. Řeší se zde projekty typu konektivita, e-parking, sdílení vozů a další, v rámci kterých se řeší otázka mikrofakturace a mikroplateb. Vize v této oblasti je taková, že vůz bude vybaven veškerou potřebnou technikou (HW), kterou bude možné aktivovat a využívat dle potřeby, takzvaně on demand neboli na vyžádání přímo z vozu pomocí In-car shopu nebo chytrého telefonu. Příkladem může být vyhřívání čelního skla, vyhřívání sedaček, dočasné zvýšení výkonu motoru, navigační služby, tedy něco, co potřebuje konečný zákazník a uživatel jen dočasně v určitých hodinách, dnech nebo ročních obdobích.

Návrhy na zlepšení

Návrhem na možné zlepšení v oblasti elektronické fakturace je, aby stát šel v elektronické fakturaci příkladem, aktivně vytvářel a neustále vyvíjel či budoval podmínky pro elektronickou fakturaci. Jako výrazný prostor ke zlepšení byla v rámci této bakalářské práce identifikována chybějící či neaktualizovaná metodika a výklad zákonů s cílem eliminovat obavy z elektronické fakturace a podpořit její rozvoj a plošné využití napříč různými trhy a odvětvími. Dalším námětem ke zlepšení je, aby

se zbytečně nevytvářely specifické a jednoúčelové národní standardy, když existují platné mezinárodní standardy s možností různých odvětvových subsetů. Obecně je nutné neustále provádět osvětu a marketing v oblasti elektronické fakturace s cílem zdůraznit její přínosy a přimět obchodní partnery k vyšší aktivitě v rámci její implementace. V oblasti technologií je velký potenciál v RPA a AI, kde se v rámci elektronické fakturace počítá s automatizací opakujících se rutinních činností.

Závěr

V oblasti elektronické fakturace se za posledních 20 let, co se danou problematikou účetnictví ŠA zabývá, odehrálo několik zásadních změn. Od skenování dokumentů, tedy převodu listinných dokladů do elektronické podoby, přes plně automatizovaný proces Selfbillingu (v rámci SAP systému označovaný jako ERS) s odesíláním dat prostřednictvím EDI a WEB EDI, až po elektronický přenos fakturačních dat od obchodních partnerů prostřednictvím EDI a WEB EDI a možnost využití RPA či AI v oblasti financí. Postupně se tedy standardizují procesy, zavádí se nové technologie a společnosti se díky tomu stávají více efektivní a konkurenceschopné. Využití moderních informačních technologií, které se v mezích stávají dostupné i pro menší společnosti, je bezesporu výhodou nejen pro podniky samotné, ale i pro koncové zákazníky.

Z práce vyplývá, že pro větší a plošné využití elektronické fakturace bude nutné nejprve sjednotit a harmonizovat stávající legislativu, která do značné míry brzdí její rozvoj z důvodu různých výkladů jednotlivých zákonů a z toho plynoucího rizika a obavy z možných prohřešků a sankcí. Je nutné, aby stát šel v této oblasti příkladem a aktivně tak podpořil rozvoj a plošné využití elektronické fakturace, o což se svým způsobem snaží tím, že zavádí povinnost přijímat elektronické faktury v rámci státních zakázek s platností od 01.01.2019 a to ve formátu ISDOC nebo v nově zaváděném evropském standardu na bázi UBL2.1. Tento standard by měl být dle dostupných informací zveřejněn nejpozději začátkem roku 2018 a má ambice být podobným standardem v rámci celé EU, jako je dnes ISDOC v rámci ČR. Bohužel pro řadu firem obchodujících mimo EU, mezi které patří i ŠA, tyto snahy na úrovni EU nic zásadního neřeší, ale je to alespoň krok správným směrem. Snahy o zavedení národních standardů, kterými jsou v rámci ČR datová struktura ISDOC či datové schránky, jsou na jednu stranu vítány, protože se alespoň nějaká část standardizuje a pokud se několik takových standardů začne pomalu a jistě přibližovat a harmonizovat, tak to může mít svůj význam a pomoci vzniku nějakého mezinárodního či celosvětového standardu do budoucna. Pokud ale tyto standardy vznikají bez hlubšího a strategičtějšího významu, tak to pomůže jen lokálním firmám obchodujících primárně uvnitř daného státu či uskupení.

V oblasti technologií podporující elektronickou fakturaci by mělo postupně docházet k dalším inovacím, standardizaci a postupnému širšímu využívání dostupných technologií, což by mělo vést k dalším praktickým zkušenostem a postupné eliminaci obav z elektronické fakturace a využití nových technologií. A to nejen z pohledu samotných firem, ale zejména z pohledu kontrolních úřadů. Samozřejmě, že zde existují reálné obavy a rizika spojená s elektronizací a automatizací celého procesu, zejména s ohledem na kybernetickou kriminalitu a manipulaci dat, ale o co snadněji jsou elektronické dokumenty zmanipulovatelné oproti listinným dokumentům zaslaným běžnou obchodní poštou bez doručky? K vytvoření na první pohled věrohodného daňového dokladu člověku stačí standardní PC s běžným kancelářským SW, a když se bude člověk snažit, tak může vyrobit i poměrně dobře vypadající razítko a naskenovaný podpis. O co je tedy hůře zmanipulovatelný dokument v listinné podobě? U listinných dokumentů se tím nikdo příliš nezabývá a u elektronických se legislativa snaží vymyslet a ošetřit všechny možné i nemožné scénáře, aby zamezila případným, někdy spíše jen hypotetickým hrozbám. Získaná data a informace v rámci bakalářské práce podporují stanovisko a rozhodnutí společnosti ŠA o využití kontrolních mechanismů procesů, jež vytvářejí spolehlivou vazbu mezi daňovým dokladem a souvisejícím zdanitelným plněním, k prokazování věrohodnosti původu daňového dokladu a neporušenosti jeho obsahu. Závěrem lze konstatovat, že pokud se podaří zobecnit a sjednotit platnou legislativu nejen v rámci ČR, ale i EU a průběžně doplňovat a aktualizovat pozitivní i negativní metodiku GFŘ s konkrétními příklady z praxe s cílem eliminovat či minimalizovat obavy z elektronické komunikace a fakturace, tak by se elektronická forma fakturace mohla za několik let stát běžným způsobem obchodního vypořádání mezi subjekty.

Seznam literatury

MEJZLÍK, L. *Účetní informační systémy*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. 173 s. ISBN 80-245-1136-3.

BUDIŠ, P. *Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2008. 157 s. ISBN 978-80-7263-465-1.

BUDIŠ, P. – HŘEBÍKOVÁ, I. *Datové schránky*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 288 s. ISBN 978-80-7263-617-4.

BICHLER, G., MATT, W. *Electronic Invoices – Practical Guidelines for Companies*. Vyd. Eschborn: AWV – Arbeitsgemeinschaft für wirtschaftliche Verwaltung e.V., 2016. 20 s. ISBN 978-3-931193-83-6.

ERISMAN, P. *Alibaba's world: How a remarkable Chinese company is changing the face of global business*. Vyd. New York: St. Martin's Press, 2015. 256 s. ISBN 978-1-250-06987-0.

GLENNY, M. *DarkMarket: Cyberthieves, Cybercops, and You*. Vyd. New York: Knopf Publishing Group, 2011. 296 s. ISBN 978-0-307-59293-4.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Vyd. Ostrava: Sagit, 2017. 192 s. ISBN 978-80-7488-206-7.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Vyd. Ostrava: Sagit, 2017. 288 s. ISBN 978-80-7488-231-9.

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, skartačním řízení. Vyd. Ostrava: Sagit, 2016. 112 s. ISBN 978-80-7488-180-0.

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 528 s. ISBN 978-80-7357-472-7.

Směrnice Rady 2010/45/EU [online]. Brusel: Rada Evropské unie, 2010. [cit. 10.10.2017]. Dostupné z URL <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0045&from=CS>>.

Informace GFŘ k pravidlům fakturace ve vztahu k implementaci Směrnice EU/45/2010 do zákona o DPH [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2013a. [cit. 10.10.2017]. Dostupné z URL <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/2013_Informace_GFŘ_k_fakturaci.PDF>.

Nejčastější dotazy k pravidlům fakturace [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2013b. [cit. 10.10.2017]. Dostupné z URL

<http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/2013_Fakturace-dotazy_na_web.PDF>.

Elektronické faktury ušetří firmám statisíce [online]. Praha: Economia, a.s., Hospodářské noviny, 2012. [cit. 05.11.2017]. Dostupné z URL <<https://archiv.ihned.cz/c1-58671110-elektronicke-faktury-usetri-firmam-statisice>>.

Elektronická fakturace a formát ISDOC, cesta k modernímu podnikání [online]. Brno: CCB, spol. s r.o., IT Systems, 2013. [cit. 10.11.2017]. Dostupné z URL <<http://www.systemonline.cz/sprava-dokumentu/elektronicka-fakturace-a-format-isdoc.htm>>.

Rovnoprávnost papírové a elektronické faktury vstoupila od 1. ledna 2013 konečně v platnost [online]. Praha: IDG Czech Republic, a.s., CFO World, 2013. [cit. 10.11.2017]. Dostupné z URL <<http://cfoworld.cz/financni-sluzby/rovnopravnost-papirove-a-elektronicke-faktury-vstoupila-od-1-ledna-2013-konecne-v-platnost-2122>>.

Doporučení k praktické aplikaci elektronické fakturace ve vztahu k DPH [online]. Praha: Národní mnohostranné fórum České republiky pro elektronickou fakturaci, 2012. [cit. 10.11.2017]. Dostupné z URL <https://www.komora.cz/wp-content/uploads/att/files/9682/Doporuceni%20NF-ELFA%20pri%20HK%20k%20novele%20DPH%202012_12_18.pdf>.

E-faktura umožňuje snížit administrativní zátěž a zrychlit komunikaci [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2017. [cit. 21.10.2017]. Dostupné z URL <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2017/e-faktura-umoznuje-snitiz-administrativn-29860>>.

Deklarace o elektronické fakturaci [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2008. [cit. 16.10.2017]. Dostupné z URL <<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2008/2008-10-16-tiskova-zprava-5535-5535>>.

Jak na elektronickou výměnu dat? EDI? [online]. Brno: CCV Informační systémy, 2009. [cit. 10.11.2017]. Dostupné z URL <<https://data.businessworld.cz/file/elektronicka-vymena-dat.pdf>>.

Autorizovaná konverze dokumentů [online]. Praha: Česká pošta, s.p., [cit. 20.11.2017]. Dostupné z URL <<https://www.ceskaposta.cz/sluzby/egovernment/czechpoint/autorizovana-konverze-dokumentu>>.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářející důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2014. [cit. 20.11.2017]. Dostupné z URL <<http://www.mvcr.cz/clanek/elektronicky-podpis>>.

dokumenty-narizeni-eidas-bylo-dne-28-srpna-2014-zverejneno-v-urednim-vestniku-eu.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>.

Metodický návod pro ověřování platnosti uznávaných elektronických podpisů a elektronických pečeti [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016. [cit. 20.11.2017]. Dostupné z URL <<http://www.mvcr.cz/clanek/metodicky-navod-pro-overovani-platnosti-uznavanych-elektronickyh-podpisu-a-elektronickyh-peceti.aspx>>.

Seznam kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru a poskytovaných kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2017. [cit. 20.11.2017]. Dostupné z URL <<http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-kvalifikovanych-poskytovatelu-sluzeb-vytvarejicich-duveru-a-poskytovanych-kvalifikovanych-sluzeb-vytvarejicich-duveru.aspx>>.

Implementační příručka pro elektronickou fakturaci GLOBAL INVOIC v. 1.10 [online]. Mladá Boleslav: ŠKODA AUTO a.s., 2017. [cit. 24.11.2017]. Dostupné z URL <http://edi.skoda-auto.cz/soubor/GLInvoice_cz.pdf>.

Příklady dokladů ve formátu ISDOC [online]. ISDOC, 2009. [cit. 30.11.2017]. Dostupné z URL <<http://www.isdoc.org/priklady-dokladu-ve-formatu-isdoc.php>>.

Interní materiály účetnictví ŠKODA AUTO a.s.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1 Základní schéma a princip EDI komunikace.....	14
Obr. 2 Grafické znázornění procesní auditní stopy	19
Obr. 3 Elektronická fakturace – kontextový diagram pro Selfbilling a elektronická fakturační data od dodavatelů	22
Obr. 4 Elektronická fakturace – hrubý nástin harmonogramu implementace pro dodavatele z ČR i zahraničí.....	24
Obr. 5 Vizualizace rozdílu mezi elektronickým daňovým dokladem ve formátu PDF/A a strukturovanými daty ve formátu ISDOC (viz příloha č. 4 a 5)	25
Obr. 6 Elektronická fakturace – počet přijatých faktur dle metody přenosu (vývoj v čase).....	26
Obr. 7 Elektronická fakturace – počet dodavatelů dle metody přenosu (vývoj v čase).....	27
Obr. 8 Elektronická fakturace prostřednictvím Finančního portálu	28

Seznam tabulek

Tab. 1 Strategie elektronické fakturace – preferované typy komunikace	29
Tab. 2 Orientační přehled cen implementace EDI fakturace	31

Seznam příloh

Příloha č. 1 Informační portál SKODETTE	47
Příloha č. 2 Smlouva o elektronické fakturaci/výměně fakturačních dat	48
Příloha č. 3 Smlouva o vystavování daňových dokladů (Selfbilling)	51
Příloha č. 4 Příklad daňového dokladu ve formátu PDF/A	55
Příloha č. 5 Příklad strukturovaných fakturačních dat ve formátu ISDOC	56
Příloha č. 6 Seznam kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru a poskytováním kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru	57
Příloha č. 7 Aplikace ŠKODA CONNECT	58
Příloha č. 8 ŠKODA AUTO DigiLab s.r.o.....	59

Příloha č. 1 Informační portál SKODETTE

The screenshot shows a web browser window displaying the SKODETTE - EDI information portal. The browser's address bar shows the URL <http://edi.skoda-auto.cz/> and the page title "ŠKODA AUTO Česká republik...". The website header features the slogan "SIMPLY CLEVER" on the left and the ŠKODA logo on the right, with a "CZ | EN" language selector. Below the header is a green navigation bar with the following menu items: SKODETTE, EDI aplikace, EDI implementace, OFTP2, and ODETTE. The main content area displays a technical cutaway illustration of a car's interior, showing the dashboard, steering wheel, and front seats. At the bottom left of the page, the copyright notice "© Barok s.r.o. 2016" is visible.

Příloha č. 2 Smlouva o elektronické fakturaci/výměně fakturačních dat

Smlouva o elektronické fakturaci/výměně fakturačních dat

kteřou níže uvedeného dne, měsíce a roku uzavřely

ŠKODA AUTO a.s.

sidlem tř. Václava Klementa 869, Mladá Boleslav II, 293 01 Mladá Boleslav
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 332

IČ: 00177041 DIČ: CZ00177041

zastoupená: Ing. Danou Němečkovou, MBA, vedoucí útvaru účetnictví a
Luděk Koliášem, vedoucím útvaru účtárna kontokorentů

dále jen „odběratel“

a

.....
.....sídlo / místo podnikání.....

IČ:

DIČ:

zapsaná v

jednající / zastoupená

jméno:, funkce:

a jméno:, funkce:

dále jen „dodavatel“

I.

Účel smlouvy

Smluvní strany shodně prohlašují, že mezi nimi existují obchodní závazkové vztahy, příp. o navázání takových obchodních vztahů uvažují. Za účelem rychlého a administrativně nenáročného vyřizování dodavatelско-odběratelských vztahů mezi smluvními stranami se smluvní strany dohodly na smluvní úpravě služeb a úpravě dalších vztahů s tím souvisejících. Pokud není uvedeno jinak, podmínky spolupráce sjednané v rámci stávajících obchodních závazkových vztahů platí i pro tuto smlouvu.

Postupem dohodnutým touto smlouvou směřují strany k omezení nepříznivých důsledků narůstající agendy dodavatelско-odběratelských vztahů, stejně jako ke zrychlení vzájemných zúčtovacích vztahů a zvýšené informovanosti a k zavedení možnosti elektronické fakturace (tj. elektronické výměny fakturačních dat a jejich archivace).

II.

Předmět smlouvy

2.1 Smluvní strany se dohodly k naplnění účelu smlouvy, že dodavatel bude zasílat odběrateli elektronické daňové doklady za služby poskytnuté některému ze závodů odběratele během účinnosti této smlouvy.

2.2 Termínem „daňové doklady“ se rozumí daňové doklady a opravné daňové doklady odpovídající definici termínu „faktury“ dle směrnice Rady EU 2006/112/ES.

III. Vystavování daňových dokladů

- 3.1 Dodavatel se zavazuje podle čl. II. odst. 1. vystavovat daňové doklady v technické formě (formě datové věty) a zasilat je dohodnutým způsobem odběrateli. Daňové doklady musí být vystaveny v souladu se směrnicí Rady EU 2006/112/ES a obsahovat minimální náležitosti uvedené v čl. 226 směrnice Rady EU 2006/112/ES.
- 3.2 Dodavatel odpovídá za čitelnost, srozumitelnost, správnost a úplnost všech údajů uvedených na daňových dokladech zasílaných odběrateli dle této smlouvy.
- 3.3 V případě zjištění nesouladu dokladů zaslaných odběrateli dle této smlouvy se skutečným stavem dodaného zboží, resp. poskytnutých služeb, je dodavatel povinen nesoulad neprodleně opravit a zaslat odběrateli opravný daňový doklad, nedohodnou – li se smluvní strany jinak.
- 3.4 Obě strany se zavazují informovat se navzájem o vzniklých technických problémech neprodleně po jejich zjištění a spolupracovat při jejich řešení.
- 3.5 Obě strany podniknou v případě potřeby opatření k identifikaci a eliminaci chyb za účelem zamezení škodám, nebudou-li náklady na opatření ve zřejmém nepoměru k hrozící škodě.
- 3.6 Smluvní strany tímto souhlasí s vystavováním daňových dokladů v elektronické podobě.

IV. Zasílání vystavených daňových dokladů; elektronická komunikace

- 4.1 Dodavatel bude vystavené daňové doklady zasílat odběrateli v elektronické formě v podobě dle aktuální verze „Implementační příručky“, jež tvoří přílohu č. 1 této smlouvy a je její nedílnou součástí a je zveřejněna na <http://edi.skoda-auto.cz> a způsobem, který je specifikován v příloze č. 2 „Elektronická forma a komunikační zařízení“, která tvoří nedílnou součást této smlouvy. Odběratel si vyhrazuje právo provádět změny přílohy č. 1, o čemž bude dodavatel vždy včas informován. Dodavatel se zavazuje dbát na změněné technické požadavky a tyto v přiměřené lhůtě realizovat.
- 4.2 Vystavené daňové doklady bude dodavatel zasílat odběrateli souhrnně denně (rozumí se každý pracovní den odběratele).
- 4.3 Obě strany se zavazují zajistit na vlastní náklady a odpovědnost svá potřebná elektronická komunikační zařízení podle minimálních požadavků specifikovaných v Příloze č. 2 „Elektronická forma a komunikační zařízení“ a udržovat je po celou dobu spolupráce ve funkčním stavu.
- 4.4 Obě strany mají právo po vzájemné dohodě měnit parametry EDI komunikace specifikované v Příloze č. 2 (např. změna ISDN čísla, změna hesla, přechod z OFTP1 na OFTP2, atd.).
- 4.5 Přijetí zprávy odběratelem se považuje za technicky potvrzené po úspěšném přenosu pomocí OFTP protokolu (tj. obdržení tzv. „End-to-End Response“ je dostatečným důkazem, že odesílající splnil své povinnosti vzhledem k přenosu zpráv).
- 4.6 Každá smluvní strana nese své náklady, které jí vzniknou v souvislosti s touto smlouvou, zejména náklady na pořízení a provoz komunikačního zařízení, software, zaměstnance, identifikaci a odstraňování případných poruch a chyb.
- 4.7 Dodavatel i odběratel se zavazují, že komunikační zařízení používané pro účely této smlouvy zabezpečí proti neoprávněnému přístupu nepovolaných zaměstnanců, resp. třetí strany, proti neoprávněnému přenosu informací a proti srovnatelnému zneužití komunikačních zařízení. Technické podrobnosti komunikačního zařízení dle tohoto odstavce jsou upraveny v příloze č. 2, jež tvoří nedílnou součást této smlouvy.

- 4.8 Strany se zavazují, že budou k veškerým nikoliv veřejným ekonomickým a technickým detailům, o kterých se dozvědí při realizaci smlouvy, přistupovat jako k obchodnímu tajemství, tzn. zejména nezpřístupní takové informace třetí osobě, ani je neoprávněně nevyužijí ve svůj prospěch.
- 4.9 Strany se zavazují dodržovat dostatečné bezpečnostní postupy a opatření odpovídající stavu techniky.

V. Závěrečná ustanovení

- 5.1 Smlouva se uzavírá ve dvou vyhotoveních, z nichž každá strana obdrží jedno vyhotovení.
- 5.2 Veškeré změny a dodatky k této smlouvě musí být uzavřeny písemně a řádně podepsány oprávněnými zástupci obou smluvních stran; to platí i pro vzdání se požadavku písemné formy.
- 5.3 Tato smlouva je platná a účinná okamžikem uzavření a trvá po dobu trvání obchodně-právního vztahu mezi odběratelem a dodavatelem vzniklého na základě uzavřené smlouvy o poskytnutí služeb (dále jen „obchodní smlouva“). V případě ukončení trvání obchodní smlouvy, pozbývá tato smlouva účinnosti. Uzavřou-li strany novou obchodní smlouvu, obnovuje se automaticky účinnost této smlouvy, nedohodnou-li se smluvní strany jinak.
- 5.4 Smlouva se vztahuje na poskytnutí služeb dodavatelem odběrateli během účinnosti smlouvy, počínaje **provedení služby DD.MM.RRRR**.
- 5.5 Smluvní strany mohou tuto smlouvu vypovědět bez udání důvodů. Výpovědní doba v tomto případě činí 30 dní a počíná běžet okamžikem doručení výpovědi druhé smluvní straně.
- 5.6 Pro veškeré spory vznikající ze smlouvy nebo v souvislosti s ní je příslušný:
- pro dodavatele se sídlem v ČR Krajský soud v Praze a
 - pro dodavatele se sídlem v zahraničí soud příslušný pro Wolfsburg, SRN.
- 5.7 U dodavatelů se sídlem v České republice je rozhodné právo České republiky a u dodavatelů se sídlem v zahraničí právo Spolkové republiky Německo, přičemž použití ustanovení Úmluvy OSN z 11.4.1980 o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, jakož i německého mezinárodního soukromého práva se vylučují.
- 5.8 V případě, že některé ustanovení této smlouvy je nebo se stane neplatné, zůstávají ostatní ustanovení této smlouvy platná. Smluvní strany se zavazují nahradit neplatné ustanovení smlouvy ustanovením jiným, platným, které svým obsahem a smyslem odpovídá nejlépe původně zamýšlenému ekonomickému účelu ustanovení neplatného.
- 5.9 Obě smluvní strany prohlašují, že si tuto smlouvu před podepsáním přečetly a že byla uzavřena po vzájemném projednání jako projev jejich svobodné a vážné vůle, určitě a srozumitelně.

V Mladé Boleslavi dne

V dne

Za ŠKODA AUTO a.s.

Za

.....
Ing. Dana Němečková, MBA
vedoucí útvaru účetnictví

.....
jméno, funkce

.....
Luděk Koliáš,
vedoucí útvaru účtárna kontokorentů

Příloha č. 3 Smlouva o vystavování daňových dokladů (Selfbilling)

Smlouva o vystavování daňových dokladů

kterou níže uvedeného dne, měsíce a roku uzavřely

ŠKODA AUTO a.s.

sídlem Tř. Václava Klementa 869, 293 01 Mladá Boleslav
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 332
IČ: 00177041 DIČ: CZ00177041
zastoupená: Ing. Danou Němečkovou, MBA, vedoucí útvaru účetnictví
a panem Ludkem Koliášem, vedoucím útvaru účtárna kontokorentů
dále jen „odběratel“

a

.....

Sídlo:

IČ:

DIČ:

zapsaná v

jednající / zastoupená jméno:, funkce:

a jméno:, funkce:

dále jen „dodavatel“

I.

Účel smlouvy

Odběratel vyrábí vysoce kvalitní automobily podle přání a potřeb širokých vrstev zákazníků.

Smluvní strany shodně prohlašují, že mezi nimi existují obchodní závazkové vztahy, příp. o navázání takových obchodních vztahů uvažují. Za účelem rychlého a administrativně nenáročného vyřizování odběratelských vztahů mezi smluvními stranami dohodly se strany na smluvní úpravě fakturování dodávek zboží dodavatele odběrateli a úpravě dalších vztahů s dodávkami souvisejících. Pokud není uvedeno jinak, podmínky spolupráce sjednané v rámci stávajících obchodních závazkových vztahů platí i pro tuto smlouvu.

Vzhledem k narůstajícímu objemu výroby v závodech odběratele dochází logicky i k nárůstu dodávek od zahraničních i tuzemských dodavatelů. S tím souvisí vystavování a zpracování dodavatelských faktur a značné množství administrativních pracovních úkonů. Současně bývá mezi odběratelem a jeho dodavatelem přesouváno velké množství papírových dokumentů.

Postupem dohodnutým touto smlouvou směřují strany k omezení nepříznivých důsledků narůstající agendy dodavatelských vztahů, stejně jako ke zrychlení vzájemných zúčtovacích vztahů a zvýšené informovanosti, přehledu dodavatele o jeho provedených dodávkách a k zavedení možnosti elektronické komunikace a optické archivace.

II.

Předmět smlouvy

1. Strany se dohodly k naplnění účelu smlouvy, že odběratel bude v zastoupení dodavatele vystavovat daňové doklady pro všechny dodávky:
 - výrobního materiálu,
 - režijního materiálu (bude uvedeno na příslušných objednávkách),
 - originálních dílů,které dodavatel dodá odběrateli v době účinnosti této smlouvy o selfbillingu pro potřeby některého ze závodů odběratele (dále jen „zboží“).
2. Dodavatel tímto výslovně zmocňuje odběratele, aby vystavoval daňové doklady dle předchozího odstavce; odběratel zmocnění přijímá.
3. Termínem „daňové doklady“ se rozumí daňové doklady a opravné daňové doklady odpovídající definici termínu „faktury“ dle směrnice Rady EU 2006/112/ES.

4. Zmocní-li odběratel více svých zaměstnanců k vystavování daňových dokladů podle této smlouvy, je každý z nich oprávněn jednat samostatně.

III. Vystavování daňových dokladů

1. Odběratel se zavazuje podle čl. II. odst. 1. této smlouvy vystavovat v zastoupení dodavatele daňové doklady v technické formě (formě datové věty), případně dle své volby ve fyzické papírové formě. Doklady budou vždy vystaveny nejpozději do 15 dnů po uskutečnění plnění, poskytne-li dodavatel potřebnou součinnost. Daňové doklady musí být vystaveny v souladu se směrnicí Rady EU 2006/112/ES a obsahovat minimální náležitosti uvedené v čl. 226 směrnice Rady EU 2006/112/ES.
2. Doklady vystavované odběratelem v zastoupení dodavatele budou číslovány vzestupně od 31000000. Dodavatel je povinen zajistit, aby příslušná číselná řada nebyla z jeho strany používána ve vztahu k jinému odběrateli.
3. Dodavatel se zavazuje přijmout všechny daňové doklady vystavené odběratelem dle této smlouvy. Dodavatel není oprávněn bez písemného souhlasu odběratele po dobu platnosti této smlouvy sám vystavovat nebo jakkoliv pozměňovat daňové doklady za dodávky zboží, které je oprávněn a povinen vystavovat v jeho zastoupení odběratel. Stejně tak není dodavatel oprávněn pověřit vystavováním, resp. upravováním daňových dokladů třetí osobu.
4. Pro identifikaci dodavatele na daňových dokladech použije odběratel tyto údaje:

.....
Sídlo:
IČ:
DIČ:

Bankovní účet :
IBAN :
SWIFT :

5. Odběratel dále vystaví daňový doklad na základě dodacího listu. Dodavatel odpovídá za čitelnost, srozumitelnost, správnost a úplnost údajů uvedených v dodacím listě či jiných dokladech sloužících k vystavení daňového dokladu.
6. O změnách identifikačních či jiných údajů dodavatele potřebných ke správnému vystavení daňových dokladů se dodavatel zavazuje informovat odběratele písemnou formou nejpozději 5 pracovních dnů před započítáním účinnosti změny.
7. Pokud se místo dodání zboží nachází v České republice, musí být daňové doklady vystaveny s českou daní z přidané hodnoty. Pokud se místo dodání zboží nachází v České republice a částky uvedené na faktuře jsou vedeny v jiné měně než v českých korunách, použije se pro přepočítání na českou měnu denní kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou platný pro odběratele ke dni vzniku povinnosti přiznat daň.
8. Dodavatel se zavazuje uvést v dodacím listu či jiných dokladech, zasílaných spolu se zbožím všechny údaje potřebné k vystavení daňového dokladu, to se netýká Denních sběrných dodacích listů (DSDL) vystavených odběratelem.
9. Zjistí-li odběratel nesoulad dodacího listu či jiného dokladu zasílaného se zbožím, se skutečným stavem (např. množství, kvalitativní odchylku), je odběratel oprávněn u kvantitativní odchylky vystavit daňový doklad dle deklarovaného množství na dodacím listu a na rozdíl vystavit opravný daňový doklad. V případě kvalitativní reklamace je odběratel oprávněn vystavit na reklamované množství opravný daňový doklad.
10. Dodavatel odpovídá za správnost údajů na daňovém dokladu a je tedy povinen bezodkladně veškeré obdržené daňové doklady prověřit z hlediska srozumitelnosti, úplnosti a správnosti údajů a náležitostí daňového dokladu. V případě, že dodavatel v obdržených dokladech identifikuje chybu z důvodu nesprávné ceny, kontaktuje dodavatel bezodkladně pověřeného

pracovníka útvaru nákupu odběratele. Je-li nesprávně uvedeno množství, kontaktuje dodavatel bezodkladně pověřeného pracovníka útvaru logistiky či konkrétního příjemce. V případě ostatních nesprávností kontaktuje pověřeného pracovníka útvaru účetnictví odběratele. V případě nutné korekce původního dokladu bude odběratelem vystaven opravný daňový doklad.

11. Dodavatel je povinen zkontrolovat obdržené doklady i z hlediska úplnosti vyúčtování všech dodávek uskutečněných v předmětném časovém období, v případě nesouladu či chybějícího dokladu takovou skutečnost bezodkladně nahlásí pracovníkovi útvaru účetnictví odběratele. V případě nesplnění povinnosti podle odstavce 10. a 11. nese dodavatel veškerou škodu, která vznikne jemu nebo odběrateli v souvislosti s nesprávným anebo chybějícím dokladem.
12. Obě strany se zavazují informovat se o vzniklých problémech a spolupracovat při jejich řešení. V případě závažných technických problémů při vystavování daňových dokladů na straně odběratele oznámí odběratel neprodleně dodavateli takovou skutečnost spolu s určením dokladů, které poté dodavatel sám vystaví a zašle odběrateli.
13. Obě strany podniknou v případě potřeby opatření k identifikaci a eliminaci chyb za účelem zamezení škodám, nebudou-li náklady na opatření ve zřejmém nepoměru k hrozící škodě.
14. Odběratel souhlasí s vystavováním daňových dokladů v elektronické formě.

IV.

Zasílání vystavených dokladů; elektronická komunikace

1. Odběratel bude vystavené doklady zasílat dodavateli v elektronické formě a způsobem, jak je dále specifikováno v příloze č. 1 „Elektronická forma a komunikační zařízení“, která tvoří nedílnou součást této smlouvy. Odběratel si vyhrazuje právo provádět změny přílohy č. 1, o čemž bude dodavatel vždy včas informován. Dodavatel se zavazuje dbát na změněné technické požadavky a tyto v přiměřené lhůtě realizovat.
2. Vystavené doklady bude odběratel zasílat dodavateli souhrmně každý pracovní den.
3. Obě strany se zavazují zajistit na vlastní náklady a odpovědnost svá potřebná elektronická komunikační zařízení podle minimálních požadavků specifikovaných v Příloze č. 1 „Elektronická forma a komunikační zařízení“ a udržovat je po celou dobu ve funkčním stavu.
4. Přijetí zprávy dodavatelem se považuje za technicky potvrzené po úspěšném přenosu pomocí OFTP protokolu (tj. obdržení tzv. „End-to-End Response“ je dostatečným důkazem, že odesílající splnil své povinnosti vzhledem k přenosu zpráv).
5. Okamžikem doručení získává dodavatel možnost sjednat si ke zprávě přístup. Dodavatel je povinen denně kontrolovat svá elektronická komunikační zařízení, resp. server poskytovatele služeb na došlé zprávy od odběratele.
6. Všechny náklady, které dodavateli vzniknou v souvislosti s touto smlouvou, zejména náklady na pořízení a provoz komunikačního zařízení, software, zaměstnance, identifikaci a odstraňování případných poruch a chyb, jsou k tíži dodavatele.
7. Dodavatel se zavazuje, že svoje komunikační zřízení zabezpečí proti neoprávněnému přístupu nepovolaných zaměstnanců anebo třetí strany, proti neoprávněnému přenosu informací nebo proti srovnatelnému zneužití jeho komunikačních zařízení, proti ztrátě a změně dat i proti zničení elektronických informací podle daného stavu techniky.
8. Strany se zavazují, že budou k veškerým nikoliv veřejným ekonomickým a technickým detailům, o kterých se dozvědí při realizaci smlouvy, přistupovat jako k obchodnímu tajemství, tzn. zejména nezpřístupní takové informace třetí osobě ani je neoprávněně nevyužijí ve svůj prospěch.
9. Dodavatel se zavazuje využívat služby poskytovatele služeb řádným a bezpečným způsobem, a pouze pro smluvní účely. Po ukončení této smlouvy vrátí dodavatel odběrateli poskytnutý software a další materiály a podklady, které obdržel v souvislosti s touto smlouvou.

10. Strany se zavazují dodržovat dostatečné bezpečnostní postupy a opatření odpovídající stavu techniky.

V. Závěrečná ustanovení

1. Smlouva nezbavuje smluvní strany smluvních či zákonných povinností, které nejsou touto smlouvou upraveny odchýlně.
2. Smlouva se uzavírá ve dvou vyhotoveních, z nichž každá strana obdrží jedno vyhotovení.
3. Smlouva se vztahuje na dodávky zboží provedené dodavatelem odběrateli po dobu účinnosti smlouvy, počínaje ode dne dodání / od prvního dne měsíce následujícího po dni uzavření této smlouvy. Strany se výslovně dohodly, že tato smlouva je speciální vůči všem ujednáním (smlouvám, obchodním podmínkám, objednávkám apod.) uzavřeným mezi stranami a má před nimi přednost.
4. Veškeré změny a dodatky k této smlouvě musí být uzavřeny písemně a řádně podepsány oprávněnými zástupci obou smluvních stran; to platí i pro vzdání se požadavku písemné formy.
5. Smlouva se uzavírá na dobu trvání rámcové kupní smlouvy na dodávky zboží, uzavřené mezi smluvními stranami. Neexistuje-li žádná taková smlouva nebo dojde-li k zániku účinnosti poslední takové smlouvy, je každá ze stran oprávněna tuto smlouvu o vystavování daňových dokladů vypovědět bez udání důvodu s tříměsíční výpovědní dobou, která se počítá od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi protistraně. Uzavřou-li strany za běhu výpovědní lhůty novou rámcovou kupní smlouvu, ruší se taková výpověď od samého počátku. Odběratel si vyhrazuje právo tuto smlouvu vypovědět bez udání důvodů ve lhůtě 30 dnů od doručení výpovědi dodavateli.
6. Pro veškeré spory vznikající ze smlouvy nebo v souvislosti s ní je příslušný:
 - pro dodavatele se sídlem v ČR Krajský soud v Praze a
 - pro dodavatele se sídlem v zahraničí soud příslušný pro Wolfsburg, SRN.
7. U dodavatelů se sídlem v České republice je rozhodné právo České republiky a u dodavatelů se sídlem v zahraničí právo Spolkové republiky Německo, přičemž použití ustanovení Úmluvy OSN z 11.4.1980 o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, jakož i německého mezinárodního soukromého práva se vylučují.
8. V případě, že některé ustanovení této smlouvy je nebo se stane neplatné, zůstávají ostatní ustanovení této smlouvy platná. Smluvní strany se zavazují nahradit neplatné ustanovení smlouvy ustanovením jiným, platným, které svým obsahem a smyslem odpovídá nejlépe původnímu ustanovení. Stejně pravidlo platí obdobně i pro jednotlivý úkon učiněný na základě této smlouvy.
9. Obě smluvní strany prohlašují, že si tuto smlouvu před podepsáním přečetly a že byla uzavřena po vzájemném projednání jako projev jejich svobodné a vážné vůle, určitě a srozumitelně.

V Mladé Boleslavi dne

V dne /

Za ŠKODA AUTO a.s.

Za

.....
Ing. Dana Němečková, MBA
vedoucí útvaru účetnictví

.....
dodavatel

.....
Luděk Koliáš,
vedoucí útvaru účtárna kontokorentů

Příloha č. 4 Příklad daňového dokladu ve formátu PDF/A

Faktura FV-2/2010

Dodavatel	Odběratel
Účetní adresa	Účetní adresa
ABRA Software a.s. Jeremiášova 1422/7b 155 00 Praha 13 CZ IČO: 25097563 DIČ: CZ25097563 Kontakt: Telefon: +420 296 397 397 E-Mail: hotline@abra.eu	ABC s.r.o. Široká 20 267 12 Loděnice CZ IČO: 12345678 DIČ: CZ12345678 Kontakt: Telefon: E-Mail:

Datum vystavení dokladu: 01.07.2010
Kurz měny pro doklad je 1,000 EUR za 25,500 CZK

Datum zdanitelného plnění: 01.07.2010

Platební podmínky:

Způsob úhrady:	Bankovním převodem	Datum splatnosti:	15.07.2010
Banka:	CZK - Raiffeisenbank Praha	Variabilní symbol:	10162
Účet:	12345678910/5500	Konstantní symbol:	8
IBAN:		Specifický symbol:	
SWIFT:		Částka úhrady:	1937,50 EUR

Předmět	Množství	Jedn.	Jedn.cena	Sazba DPH	Základ v CZK	DPH v CZK	Celkem v CZK	Celkem v EUR
TV Panasonic TX-21JT2P	3,000	ks	9242,900	20,00	27728,70	5547,02	33275,72	1304,93
TV Panasonic TX-14B4TP	2,000	ks	6721,800	20,00	13443,60	2689,49	16133,09	632,67

Sumář	Částky v CZK				Částky v EUR		
	Sazba DPH	Bez DPH	DPH	Celkem	Bez DPH	DPH	Celkem
Za plnění	20,00	41172,30	8236,51	49408,81	1614,60	323,00	1937,60
Celkem za plnění		41172,30	8236,51	49408,81	1614,60	323,00	1937,60
Zaokrouhlení				-2,55			-0,10
Částka k úhradě				49406,26			1937,50

Objednávky	Datum	Externí číslo
OP-1/2010	01.07.2010	ABC001/2010

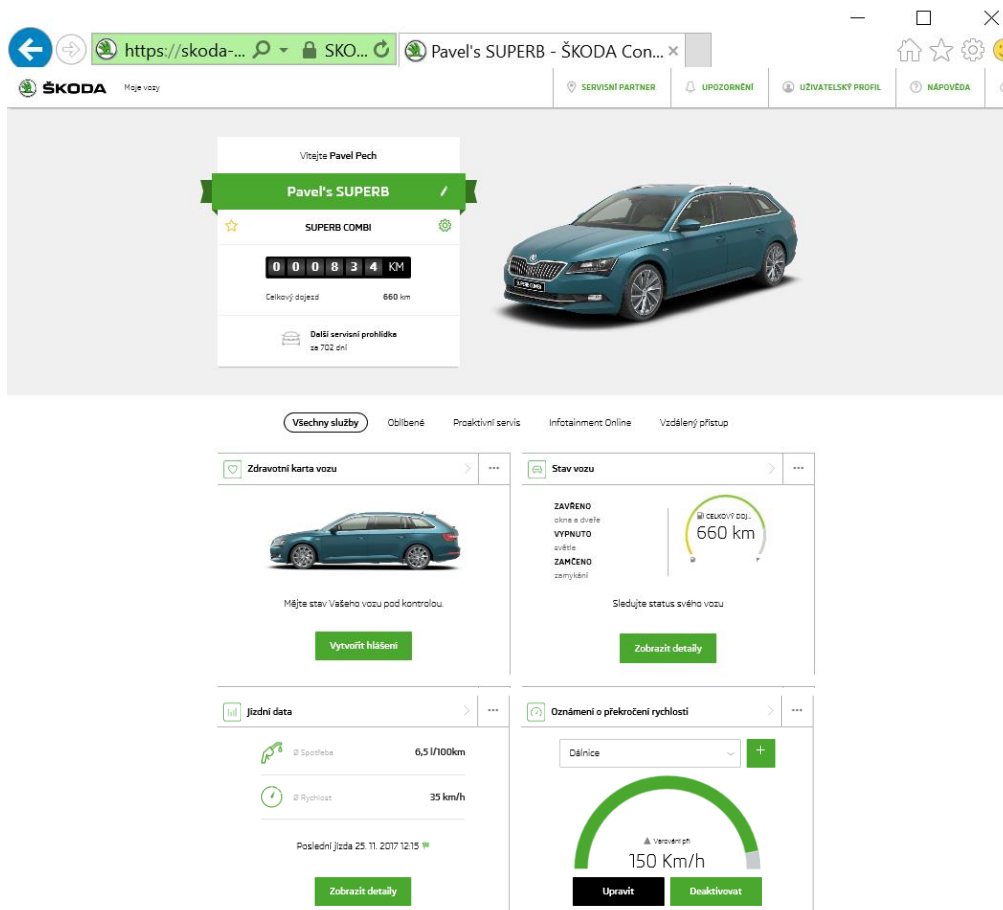
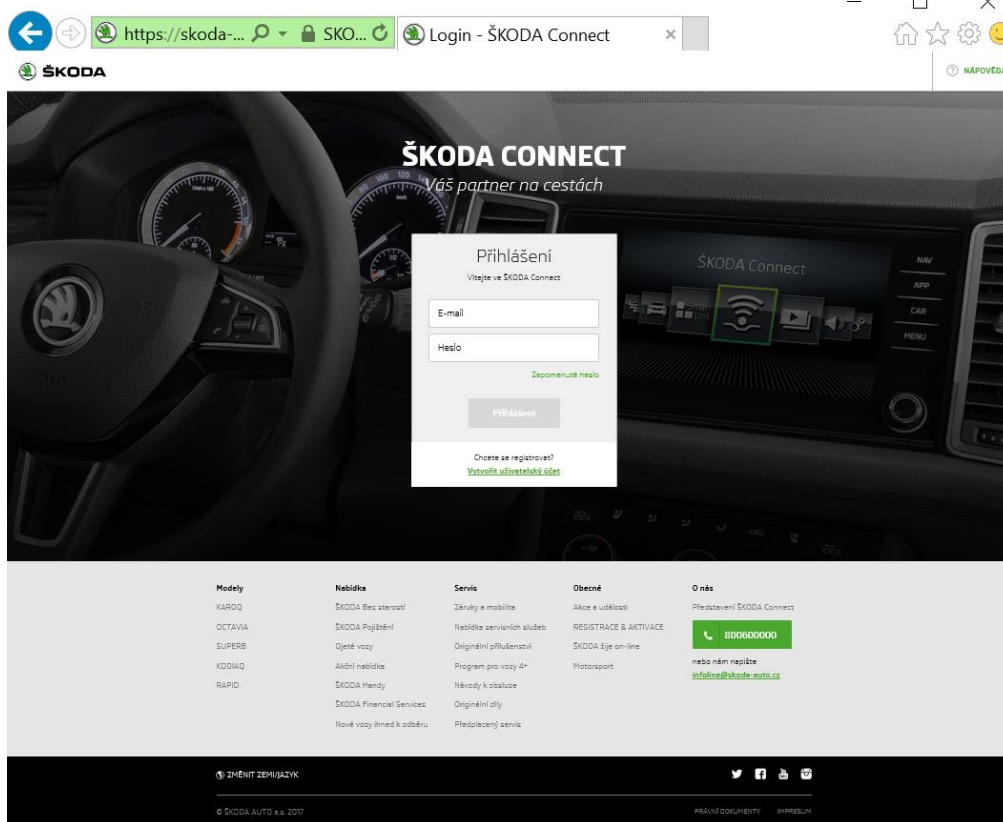
Dodací listy	Datum
DL-2/2010	01.07.2010

Doklad vystaven v systému: ABRA G3® 10.02.01

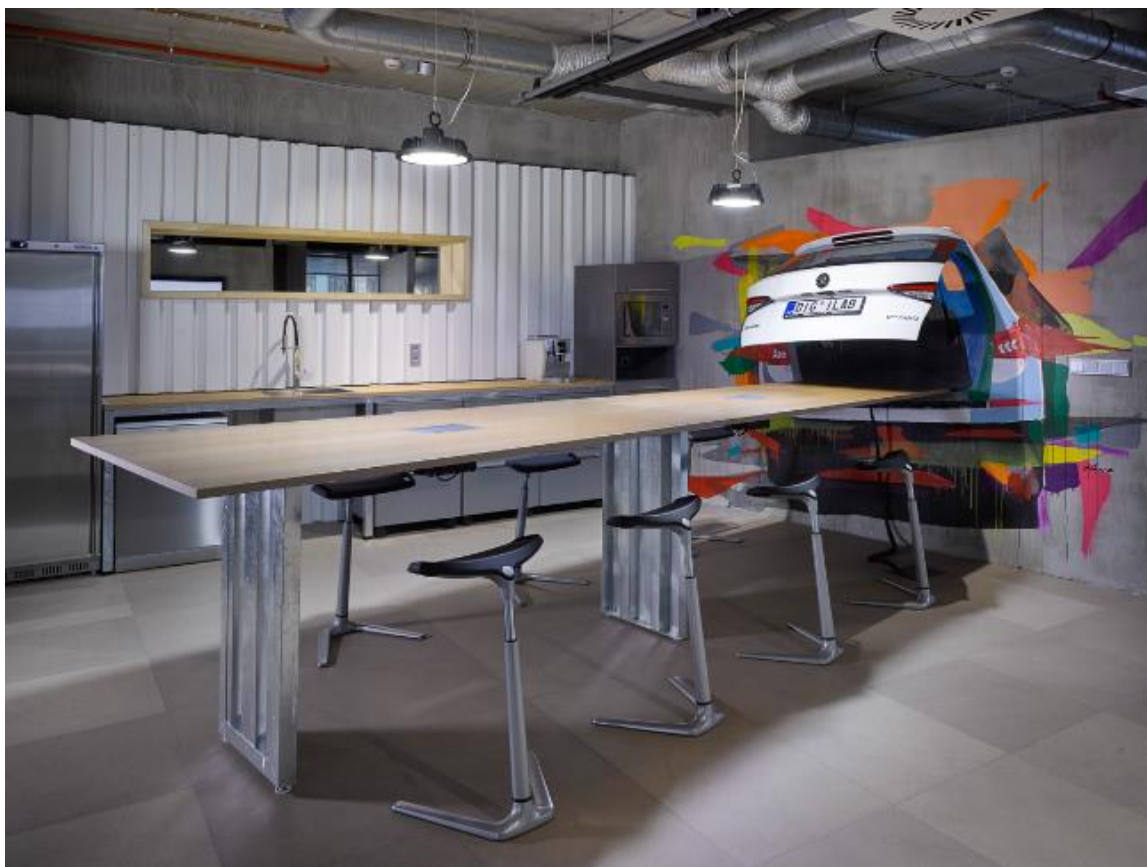
Příloha č. 6 Seznam kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru a poskytovaných kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru

číslo	Kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru	Kvalifikované služby	Zahájení poskytování
1.	První certifikační autorita, a. s. , IČO 26439395, Podvinný mlýn 2178/6, PSČ 190 00 Praha 9	Vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy (před účinností Nařízení (EU) č. 910/2014 se jednalo o službu vydávání kvalifikovaných certifikátů);	03/2002
		Kvalifikovaná služba ověřování platnosti kvalifikovaných elektronických podpisů a pečeti;	04/2017
		Vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické pečeti;	08/2017
		Vydávání kvalifikovaných elektronických časových razítek.	08/2017
2.	Česká pošta, s. p. , IČO 47114983, Politických vězňů 909/4, PSČ 225 99 Praha 1	Vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy (před účinností Nařízení (EU) č. 910/2014 se jednalo o službu vydávání kvalifikovaných certifikátů);	09/2005
		Vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické pečeti;	08/2017
		Vydávání kvalifikovaných certifikátů pro autentizaci internetových stránek;	08/2017
		Vydávání kvalifikovaných elektronických časových razítek.	08/2017
3.	eidentity a. s. , IČO 27112489, Vinohradská 184/2396, PSČ 130 00 Praha 3	Vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy (před účinností Nařízení (EU) č. 910/2014 se jednalo o službu vydávání kvalifikovaných certifikátů).	08/2005
4.	Software602 a. s. , IČO 63078236, Homokrčská 703/15, PSČ 140 00 Praha 4	Kvalifikovaná služba ověřování platnosti kvalifikovaných elektronických podpisů a pečeti;	06/2017
		Kvalifikovaná služba uchování kvalifikovaných elektronických podpisů a pečeti.	06/2017

Příloha č. 7 Aplikace ŠKODA CONNECT

Příloha č. 8 ŠKODA AUTO DigiLab s.r.o.

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Pavel Pech		
STUDIJNÍ OBOR	6208R087 Podniková ekonomika a management obchodu		
NÁZEV PRÁCE	Problematika elektronické fakturace – výhody, nevýhody, šance a rizika		
VEDOUCÍ PRÁCE	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
KATEDRA	KFU - Katedra financí a účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2018
POČET STRAN	59		
POČET OBRÁZKŮ	8		
POČET TABULEK	2		
POČET PŘÍLOH	8		
STRUČNÝ POPIS	<p>Bakalářská práce je zaměřena na problematiku elektronické fakturace, její praktické využití ve společnosti ŠKODA AUTO a.s. s důrazem na výhody, nevýhody, šance a rizika z pohledu informačních technologií a legislativy. Teoretická část práce popisuje elektronickou fakturaci jako součást elektronického obchodování se zaměřením na platnou legislativu, u které je poukázáno na její vágnost a nejednoznačnost. Praktická část popisuje praktické užívání a zkušenosti s různými metodami elektronické fakturace v prostředí ŠKODA AUTO a.s. zejména s ohledem na současné a budoucí trendy v oblasti informačních technologií a legislativy. V závěru se práce zabývá aktuálními i budoucími výzvami a riziky a navrhuje jejich částečnou eliminaci.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	Elektronická fakturace, EDI komunikace, daňový a účetní doklad, Selfbilling, OCR		
PRÁCE OBSAHUJE UTAJENÉ ČÁSTI: Ne			

ANNOTATION

AUTHOR	Pavel Pech		
FIELD	6208R087 Business Management and Sales		
THESIS TITLE	Electronic invoicing issues – advantages, disadvantages, opportunities and threats		
SUPERVISOR	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFU - Department of Finance and Accounting	YEAR	2018
NUMBER OF PAGES	59		
NUMBER OF PICTURES	8		
NUMBER OF TABLES	2		
NUMBER OF APPENDICES	8		
SUMMARY	<p>This bachelor thesis is focused on electronic invoicing issues, it's practical usage within ŠKODA AUTO a.s. emphasizing advantages, disadvantages, opportunities and threats from the information technology and legislation point of view. The theoretical part of the thesis describes electronic invoicing as a part of electronic business with focus on current legislation referring to its vagueness and ambiguity. The practical part of the thesis describes practical usage and experience with different methods of electronic invoicing in ŠKODA AUTO a.s. environment mainly with focus on current and future trends in information technology and legislation area. Last part of the thesis deals with current and future challenges and threats and suggests their partial elimination.</p>		
KEY WORDS	Electronic invoicing, EDI communication, tax and accounting document, Selfbilling, OCR		
THESIS INCLUDES UNDISCLOSED PARTS: No			